

NÉPSZABADSÁG

COMPUTER

T E C H N I K A

V. évfolyam, 17. szám

Informatikai magazin

1998. május 19.

OKI

People to People Technology

NYOMTATÓK ÉS FAXOK

Telefon: 327-4070

OKI InfoFax: 321-4466/1881

Internetes társ@kereső
9. oldal

Gyorsuló informatika
22-23. oldal

Azonosított ujjak
13. oldal

A megCADvelt terület
14-15. oldal

Az EMU nem kamu
26. oldal

Budapest Music Center
28-29. oldal

www.comptech.hu

HumanSOFT
ELEKTRONIKA

HUMANsoft Elektronikai Kft.
1131 Budapest, Dolmány u. 12.
Tel.: 270-7600 • Fax: 270-7679

ZYXEL
ALLEGREK ULTRA

MODEM

ISDN TA

ISDN router

POLTER

Ki mondta, hogy a munka és a szórakozás nem fér össze?

Az olyan IBM e-business megoldások, mint pl. a Net.Commerce, már ma is milliók forgalmát hoz olyan cégeknek mint a Yamaha, az LL Bean, vagy a Japan Airlines.

TÉNY

Már ma több mint 55 millió ember használja nap mint nap az internetet. Három éven belül ez a szám előre láthatóan 175 millióra bővül. (Forrás:GfK/Link)

Az Ön üzlete mekkorára bővül addigra?

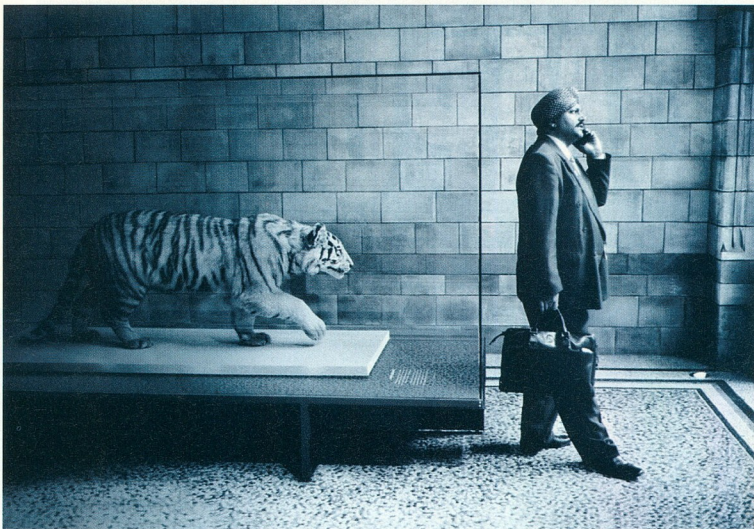
A három „Know-How”, ami az üzleti életben számít. (Gondolta volna, hogy csak az IBM rendelkezik mindhárommal.)

TÉNY

A világ első, csak internet alapú bankja, a Security First National Bank mindössze 1% tranzakciós költséggel számol. Ellenértben a hagyományos bankok 3,5%-át.

Álmodd-e valaha arról, hogy akkor is pénz keresse, amikor alszik? Az IBM e-business megoldásival az Ön internet-oldalánál tized-nappal működő, véletlenüll pénztárgépekké válhatnak. Csak képzze el, amikor minden 24 óra három nyitvatartás munkanappá válik.

Ma már nem elég egy jó mobiltelefon és néhány rövid fax, hogy a versenytársak előtt járjon. Az IBM e-business megoldásaival az Ön vevői, beszállítói és viszonteladó-partnernei könnyen együttműködhetnek.

Az internet mindent megváltoztat. Semmilyen üzleti forma nem vonhatja kétségbe jelentőségét.

Mégis jogos a kérdés: mennyi a hírvérés, és mennyi a valóság? (Az Economist magazin felmérése szerint a nagyvállalatok 80%-a rendelkezik internet-oldalakkal. De csak 5%-uk használja értékesítésre!)

Emellett azért többre van szükség. Valamire, amitől az Ön cége vezető piaci pozícióba kerülhet.

Ez a valami az e-business. Elektronikus üzleti tevékenység. A világ felkészült rá. Az IBM pedig lehetővé teszi.

Az e-business az, amikor Ön a fontos üzleti rendszereit közvetlenül összekapcsolja partnereivel (vevőkkel, alkalmazottakkal, viszonteladókkal és beszállítókkal) belső és külső számítógépes hálózatokon keresztül. Egy kombinálhatja a hagyományos informatikai rendszerek összes erőforrásait, a világhálózat mérhetetlen kiterjedésével. Vállalkozások ezrei tették meg az első lépést az e-business felé azért, hogy internet weblapot létesítettek, hogy azokon

Aljon itt két példa: **Esettanulmány 1:** Légitársaságok. Alig több mint egy éve az IBM csatlakoztatta a világ egyik legnagyobb légitársaságának már meglévő jegyfoglalási rendszerét a World Wide Web-re (www). Ezzel lehetővé tette, hogy a reptársaság is világhálón keresztül adjon el jegyeket és szolgáltatson on-line információkat a járatok érkezésétől a törzstasz számlainformációkig szinte mindenről. A vevők imádják a rendszer kényelmét, a légitársaság pedig a gazdaságosságát. (Egy hagyományos reptársaság feldolgozása 8 USD; egy elektronikus kezelt reptársaság pedig csak 1 USD.) Azóta az IBM egy sor európai, ázsiai, észak- és dél-amerikai légitársaság számítógépes rendszerét alakította át úgy, hogy az internetről is bármikor elérhető legyenek.

Esettanulmány 2: Banki szféra. Az IBM csatlakozott a VISA USA-hoz és másik 16 vezető bankhoz az úgynevezett Integrián társulásban, mely az elektronikus banki tevékenység gerincété vált. Ez ma a világon elfogadott szabványos technológia a biztonságos internet-alapú on-line számlavezetés és pénzforgalom

Az üzlet jövője úgy kezdődik, hogy

az üzletet támogató információkat tegyennek közzé. Ez viszonylag egyszerű, de az üzleti életre gyakorolt hatása erősen korlátozott.

A második lépés az úgynevezett „önkiszolgáló oldalak” létrehozása – ahol például az ügyfelek ellenőrizhetik számlaegyenlegüket vagy nyomon követhetik rendelésük kiszállítását. Ez már bizonyult feladat, de a várható haszon is nagyobb.

A harmadik lépés, ha minden tranzakció elvégezhető a hálózaton keresztül. Nem csak vétel és eladás, hanem minden olyan üzleti folyamat, amely dinamikus és interaktív információáramlást feltételez.

A világ egyre gyorsabban halad ebben az irányban. Ön felkészült rá?

Az IBM már több ezer vállalatnak, vállalkozásnak és egyéb szervezeti egységnek segített, hogy az elektronikus üzlet útjára lépjen.

mögött, amely felkészült a nemskóra bemutatandó elektronikus készpénzkártyákra, melyek akár otthon, az Ön személyi számítógépről is „újratölthetők” lesznek. Ügyféltem, hogy mennyire kényelmes ez a fogyasztók számára és a bankok indítéka szintén nyilvánvaló. Egy aktuális felmérés szerint egy hagyományos, pénztáron keresztül bonyolított tranzakció a banknak 1,07 US dollárjába kerül, ugyanez az interneten keresztül mindössze egy centjébe.

További információ: www.ibm.com/e-business
Ha Ön további a elektronikus üzleti tevékenységgel foglalkozó esettanulmányokról érdeklődik, tényleket és kész megoldásokat szeretne, látogasson el internet oldalunkra!

Vagy hívjon minket a (800) 200-083-as díjmentes telefonszámon. Itt kezdődik az Ön üzletének jövője.

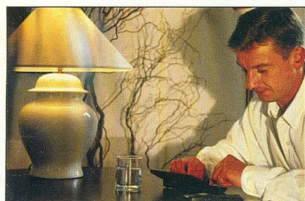
e-business

Nagy megoldások egy kis helyigénynek

Kézben tartott hálózat

A Novell és a Psion bemutatta a GroupWise munkacsoportos funkcióit a Psion díjnyertes kézi számítógépein is. Az új GroupWise-megoldás a Series 5 kézi számítógépeken működik, amit a Psion kapcsolati szoftverének, a PsiWin 2.1-nek a legújabb bedolgozómodulja, a The LinkWise tesz lehetővé. Az Advansys Corporation által kifejlesztett bedolgozómodul lényegében olyan szinkronizációs eszköz, amelyel a Psion-felhasználók összeegyeztethetik a GroupWise-bejegyzéseket, -kapcsolatokat, -feljegyzéseket és -feladatokat a Series 5 kézi számítógépekkel. A Psion

POP3 elektronikusposta-kliensét használva a felhasználók távolról hozzáférnek a GroupWise elektronikusposta-azonosítóhoz, el tudják olvasni üzeneteiket és válaszolni tudnak rájuk. Az új bedolgozómodul a meglévő LinkWise 2.0b-t egészíti ki, amely a Psion Series 3c, Series 3a és Siena kézi számítógépeiz biztosított határidőnapló- és elektronikusposta-szinkronizációs képességeket.

Népszerű AltaVista

A nyomda ördöge, tudjuk, nem alszik. Az Ifabón elhangzott számok és adatok, felmérések közül kétségkívül az internetes böngészőkről készített összeállítás volt a legérdekesebb. Mint ahogy az is kétségtelen, hogy – múlt számunkban megjelent adattal ellentétben – a Digital Alta Vista internetkeresője napi mintegy 40 millió találatával a legnépszerűbb keresőszolgáltatás a világon.

A kis számok törvénye

A szavazóurnák lezárásakor sokak szerint hírtelen lefogyott az internet, mert böngészők ezrei próbálták az adatokhoz hozzáférni. A pártoknál, médiánál ilyen probléma nem volt, ök külön VIP hálózatot értesülhettek a voksok számukra kedvező vagy kedvezőtlen állásáról.

G. Nagyné is szurkolt a monitor előtt. Am a számadatok még annyira sem kedveztek pártjának, hogy az állami támogatáshoz szükséges, egyszázalékos választói támogatottságot elérték. – Ejnye, ejnye – csóválta a fejét G. Nagyné –, kevés a szavazat! Vajon hol a hiba? A pártban? Esetleg épp azok nem mentek el választani, akik rájuk szavaztak volna?

Elmélkedés oly sokáig tartott, hogy az előzetes eredmények után, a voksok végleges összeszámlálásával maroknyi csapata még 7 tizedszázaléknál is gyengébb eredményt produkált – az informatikai rendszer szerint.

– Heuréka, rájöttem! – kiáltott fel a családanya –, az országos informatikai rendszerben van a hiba! Nem tud összeadni! – Így panaszt tett az ÖVB-nél. Ott pedig megmagyarázták: az előzetes nem végleges. Még a letartóztatásoknál sem. Vagyis gyakran megesik, a szavatszámoló bizottság tagjai az első, gyors összesítéskor vétenek egy-két szavazatot. Ám a nagy pártoknál a néhány szavazat nem tűnik fel a több százezer helyes mellett. Ez a kis számok törvénye.

Gecese Mariann

ott/hon/lap

OTT/HON/LAP Internetes pályázat középiskolák számára

Petőfi Rádió
APUKOM
világa

A Computer Technika Magazin (a Népszabadság informatikai magazinja), a Guards Távközlési Rt. és a Csi-zár Jenő vezette Apukám világa rádióműsor (Petőfi Rádió) internetes honlaptervező pályázatot hirdet középiskolák számára.

A verseny célja, hogy a diákok aktív részvételével népszerűsítse az internet, a kommunikációs és egyéb felhasználási lehetőségeit mind helyi, mind globális szinten.

A verseny lényege, hogy a diákok (iskoláknak legfeljebb 3 csapat, csapatként maximum 10 fő) elkészítik iskolájuk és városuk, kerületük bemutatkozó honlapját. A weboldalak az interneten jelennek meg. A verseny 1 000 000 Ft ösztöndíjjal, amely összeg az első 4 legjobb pályamunka között kerül – a szakmai zsűri véleménye alapján – kiosztásra, de a látogatók pályázat alapján külön közönségdíjat is kiadunk. A különdíjak a támogatók által felajánlott tárgyszervekkel és díjlevelekkel össze, összesen négy kategóriában.

Az OTT/HON/LAP pályázaton a magyarországi középiskolai oktatási intézmény részt vehet, iskoláknak három csapattal. Egy csapat legfeljebb 10, tanulmányait az iskolában folytató diákból állhat.

A zsűri és a szakmai bizottság a legnépszerűbb neves közéleti és szakmailag elismert személyekből került összeállításra, ezzel is megteremtve a verseny színvonalát.

A pályázat nem meghatározott, internet kompatibilis technikai feltételek szerint minél ötletesebb formában kell elkészíteni az iskola információs oldalait. A részletes technikai, tartalmi és jelentkezési feltételek megtekinthetők az interneten a <http://suli.gyaloglo.hu/palyazat> címen.

A jelentkezők a fenti feltételek mellett, a Guards Rt. levélcímére
(Budapest, 1242 Pf. 359.)

visszaküldött jelentkezési lappal jelezhetik részvételi szándékukat.

A pályaműveket 1998. május 20. és május 31. között kell az arra kijelölt számítógépes tárhelyen és írásban megjelölt címen elhelyezni.

A beérkezett pályamunkákat a „Gyalogló” (<http://gyaloglo.hu>)
elnevezésű programban tesszük nyilvánossá.

COMPUTER TECHNIKA

A Népszabadság informatikai magazinja
Internet: <http://www.comptech.hu>
Weboldal: Guards Rt.

Lapalapító: PersonArt Kft.

Felölös szerkesztő: Lónyay László
Szerkesztő:

Jávorszky Béla Szilárd, Klátyi István

(Munkatársak: Fülöp Norbert,

Gecese Mariann, Szabó Gabriella)

Kiadja a Népszabadság Részvénytársaság

Felölös kiadó:

Lengyel L. László, ügyvezető igazgató

Szerkesztőség és reklámiroda:

PersonArt Kommunikációs Ügynökség

1141 Budapest, Komócsy utca 5-7.

Kereskedelmi és hirdetésigazgató:

Gyuráki Attila

1141 Budapest, Komócsy utca 5-7.

Telefon: 469-30-30, Telefax: 469-30-40

e-Mail: comptech@comptech.hu

Compuserve: 100324.654

Tördelés, tipográfia: PersonArt

Nyomtatás: Révai Nyomda Kft.

ISSN 1418-2432

A Sun perli a Microsoftot

(PC Week/cnet) A Sun új pert indított a Microsoft ellen. A cég követeli a Microsofttól, hogy az tegye Java-kompatibilissé a Windows 98-at. Két éve pereskednek, a Sun azzal vádolta a Microsoftot, hogy az úgy változtatta meg a Sun-tól licencelt Java technológiát, hogy egyes funkciók csak Windows alatt működnek. Tavaly márciusban a bíróság döntése szerint a Microsoft nem alkalmazhatja a Sun Java logóját. A Microsoft válaszként beperelte a Sunt szerződésszegésért, és állítógag ki fogja hagyni a Java Virtual Machine-t az Internet Explorer 5 alapváltozatából.

Hamisított Intel-chipek

(Reuters) A CT német magazin szerint egyre több illegálisan megváltoztatott Intel processzor kerül a számítógépekbe az Egyesült Államokban és más országokban is. A minden valószínűség szerint technikai-
lag képzett és rendes chipösszeszerelő géppel rendelkező hamisítók 233, illetve 266 meghertesz Pentium II chipeket 300, illetve 350 meghertesz sebességre állítják át, amelyet így a feketepiacon 400–600 dollárért tudnak értékesíteni, amíg a 233 meghertesz chip jelenleg 198 dollárba kerül. A CT szerint több ezer hamis chip található a piacon. A lap egy tesztszoftvert tett közzé, amellyel kideríthető, valójában milyen processzor is található a gépünkben (www.heise.de/ct).

SBC-Ameritech: ellengőz

(AP/PC Week) Az SBC Communications és az Ameritech bejelentette a két cég egyesülését. Ha az Ameritech piaci értékét több mint 25 százalékkal meghaladó, 62 milliárd dollár értékű részvényesében az SBC beolvastja az Ameritechet, akkor az egyesült vállalat 57 millió telefonvonalat működtethet – ez majdnem egyharmada az egyesült államokbeli vonalak számának –, és ezzel az SBC-Ameritech kombináció lesz a legnagyobb helyi szolgáltató. Az AT&T országos

monopólium 1984-es felosztásakor keletkezett hét, úgynevezett Baby Bell társaság – a helyi telefonszolgáltatók – közül több már újraegyesült, illetve terjeszkedett, de a szövetségi államok ellenőrzéseiből kiderült, hogy a szolgáltatás nem javult, és az árak sem csökkentek érezhetően. Az AT&T maga kemény hangú nyilatkozatban követelte, hogy a versenyügynök illetékes hatóságok „ne is gondoljanak” az SBC-Ameritech egyesülés jóváhagyására mindaddig, amíg a működési területükön nem csökkennek lényegesen a telefontarifák. A cégek képviselői évi 1 milliárd dollár költségmegtakarítást remélnek az egyesüléstől. Az Ameriteché a TeleDanmark 34,7 százaléka, a Matáv 29,8 százaléka, a norvég NetCom 19,7 százaléka, a Belgacom 17,5 százaléka és a tíz európai országra kiterjedő WLW 100 százaléka. Az SBC-Ameritech-egyesülés bejelentése után felzúdultak az amerikai fogyasztói szervezetek és a versenytársak, és kíméletlen küzdelmet ígértek a telefonóriás létrejötté ellen.

Elkelt a Wired

(Newsbytes) A Wired magazint felvásárolja az Advance Magazine Publishers érdekelt-ségébe tartozó Condé Nast Publications. A tulajdonosváltásból befolyó összeget, 75 millió dollárt a Wired Digital, a Wired Ventures online kiadványának adósságainak rendezésére fordítják. A Wired magazint 1993-ban alapította Louis Rossetto és Jane Metcalfe, mára közel 400 ezer példányban jelenik meg. A Wired Ventures kiadó tulajdonában maradó Wired Digital független cékként folytatja tovább működését. Az online magazin az idei első negyedévből 3,4 millió dolláros bevételrel büszkélkedhet, ami 113 százalékkal több, mint egy évvel ezelőtt.

Corel: Linux fejlesztői csomag

(cnet) Júniusban teszi ki a Corel egyenesen Linux fejlesztői csomagját a Webline. A Netscape sikerén felbuzdulva a cég Video Network Computer számítógépéhez szeretne ingyen programokhoz jutni. A Corel NC-t Digital RISC processzor hajtja Linux-alapú operációs rendszeren.

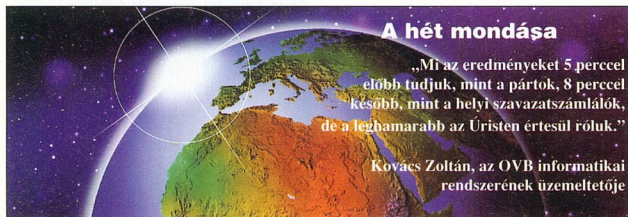

Windows CE a TCI set-top boxaiban

(cnet) Bill Gates az amerikai kábeltevé-társaságok atlantai konferenciáján bejelentette, hogy hónapokig tartó tárgyalások után a Microsoft és a TCI kábelszolgáltató aláírták a szerződést, melynek értelmében a TCI kábele csatornaváltóin (set-top box) a Microsoft CE operációs rendszere fog futni. A jelenlegi készülékek helyett hamarosan e-mailezésre, web-böngészésre és videók lekéréseire is alkalmas dobozok lesznek az amerikai tévék tetején. A megállapodás szerint a TCI dobozai közül legalább ötmillió Windows CE fog futni

EU-eljárás a lassú liberalizálók ellen

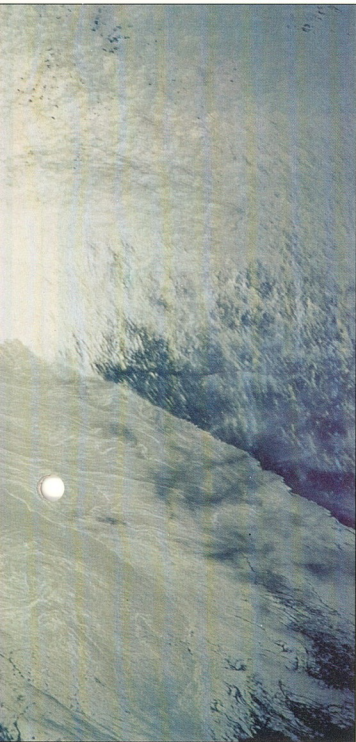
(AFP/MTI) Az Európai Bizottság az elmúlt héten eljárást kezdett öt tagország ellen, amelyek nem hajtották végre pontosan az európai távközlési rendelkezéseket. Ausztria, Belgium, Franciaország, Olaszország és Luxemburg kerül a vádlottak padjára, mert nem teljesítették kellőképpen az általános felhatalmazások és az egyedi engedélyek kiadását szabályozó előírást a

A hét mondása

„Mi az eredményeket 5 perccel előbb tudjuk, mint a pártok, 8 perccel később, mint a helyi szavazatszámolók, de a leg hamarabb az Űristen értesít róluk.”

Kovács Zoltán, az OVB informatikai rendszerének üzemeltetője

A HP titkosíthat Japánban

(Newsbytes) A Hewlett Packard bejelentette: az Egyesült Államok jóváhagyta, hogy a legerősebb titkosítási rendszerét Japánba exportálja. A jóváhagyás alapján a HP VerSecure rendszerét – amely 128 bites és a triple-DES kulcsokat használ fel – ezután a japán vásárlók is megvásárolhatják. Az engedély ezen kívül Nagy-Britanniára, Németországra, Franciaországra és Ausztráliára terjed ki.

Az USA kormánya saját gépeibe tör be

(Newsbytes/USA Today) A NASA számítógépes hálózatába számos külső és belső támadás után ismét hackerek fognak betörni. Ez alkalommal azonban az Egyesült Államok nemzetbiztonsági szolgálata, a National Security Agency ügynökei próbálkoznak, hogy kiderítsék, mennyire hatékony a NASA védelmi rendszere. A NSA egy 1952-es törvény alapján nem végezhetne belföldön ilyen tevékenységet, kivéve – mint az ebben az esetben is történt –, ha erre kifejezetten felkéri – emelik ki a tudósítások.

Az AT&T kiterjeszti Net-stratégiáját

(c/net) Az AT&T bejelentette, hogy három nagy kereső- és tartalomszolgáltató oldallal kötött egyezményt. A Lycos, az Excite és az Infoseek oldalakat a közeljövőben „bejáratokká” alakítják át, amelyeken keresztül az internetezők a telekommunikációs cég fizetős tartalmát és más szolgáltatásokat nyújtó oldalaira juthatnak majd el. A lépés válasz az MCI és a Yahoo, továbbá más cégek között létrejött hasonló megegyezésekre. Az AT&T szerint a következő hetekben további megegyezések várhatók.

Apple iMac és Powerbook gépek

(NetInsider) Az Apple Computer kibocsátotta iMac asztali számítógépét, melyet átterveztek, hogy vonzóbbá tegyék a fogyasztói piac számára. Az iMac külalakja modern, a monitora, a kemény meghajtója és a sztereo hangszórók mind egy egységben. Az 1299 dolláros gép 4 gigabyte kemény meghajtóval, 32 megabyte RAM-mal, 15 inches monitorral, 24X CD-ROM-mal és 33,6 Kbps modemmel rendelkezik. Eközben az Apple G3 PowerBookját is felupirozták, most már egy 233 MHz processzorral, 12 inches monitorral, 32 MB RAM-mal, 2 GB kemény lemezzel, 20X CD-ROM-mal rendelkezik 2200 dollárért. A PowerBook már most kapható, az iMacet pedig 90 napon belül szállítják.

WorldCom: MCI vagy internet?

(Newsbytes/Wired News/c/net) Az Európai Bizottság szerint a pár év alatt mamutcégévé hízó WorldComnak el kell adnia egyes internetes érdekeltségeit, ha meg akarja szerzeni az MCI Communications céget. A két cég novemberben jelentette be szándékát a mintegy 37 milliárd dollár értékű egyesülésre.

IMS-szabvány az online kurzusokhoz

(Chronicle of Higher Education) Az Education Oktatásmenedzselési Rendszere (IMS) szabványcsomagot adott ki, hogy olyan elektronikus oktatási eszközök kifejlesztésében segítsen a szoftver- és kiadócégeket, ame-

lyek eredetől függetlenül együtt tudnak dolgozni. A szabvány részletei a <http://www.imsproject.org/> címen található. Mark Resmer, az IMS projektigazgatója és a Sonoma State University elnöke szerint a szabvány „serkenteni fogja az online oktatási piac fejlődését”. 2010-re ennek a piacnak 3,2 milliárd dolláros forgalmat jósolnak előadások, online kurzusok és eszközök formájában.

RealNetwork: nem felvehető?

(TechWeb) A British Phonographic Industry kiadott egy figyelmeztetést a műsorsugárzóknak, hogy az interneten RealAudio segítségével lejátszott zene felvehető egy széles körben elterjedt szoftver, az Audio Rack segítségével. A RealNetwork azt állítja, hogy az általa használt RealAudio szoftver, amit az internet műsorsugárzók 85 százaléka használ, megakadályozza, hogy a felhasználók digitális file-ként elmentsek az audiosugárzásokat. Mivel nem töltjük le a tartalmat, ezért az nem települ rá a kemény meghajtóra – mondta a RealNetwork fogyasztói termékéért felelős igazgatója. A BPI tanácsadója szerint kitanának azon állításuk mellett, hogy a tulajdonukban lévő szoftverrel fel lehet venni RealAudio közvetítést, tekintet nélkül arra, hogy vajon a felvételi adottságok rendelkezésre állnak-e. Ezenkívben a Virgin FM webmastere azt állítja, hogy a RealAudio műsorokat konvertálni lehet .wav file-okká, de csak olyan audiominőséggel, ami a webserver által van állítva. A Virgin esetében ez 28,8 Kbps – „ami nem azonos a CD égetés minőségével”.

Polisz: a jövőt sejtető üveggömb

A számítógép a kormány bukását jóslja

Melyik kisgazdának kellene lemondania jelöltségéről a szocialista jelölt javára? Vagy melyik fideszesnek? Melyik szavazókörzetben lépne vissza az SZDSZ-es versenyző a MIÉP-es javára? – ilyen s ehhez hasonló irredális, s hosszas számolást igénylő feltevételezésekre ad választ a Polisz (Politikai és Információs Rendszer). A választások második fordulójától az is érdekes lehet, hogy a Polisz – ismerve az első forduló adatait, a közvélemény-kutatások eredményeit, a 90-es és a 94-es szavazás körülményeit, kimenetelét – a kormány biztos bukását jóslja.

A Budapesti Műszaki Egyetem Szociológia Tanszéke fejlesztette ki a Polisz rendszert, s frissíti folyamatosan. Szakadát István elmondása szerint a választási rendszerek számítógépes modellezésének megvan az az előnye, hogy minden létező hipotézist betáplálva százalékra pontosan kidobja egy-egy forduló végeredményét, illetve az ez alapján kiosztott mandátumokat. A Polisz 8 éve fejlesztik, s ismeri a világ valamennyi választási szisztemáját, az összes közvélemény-kutatást, a magyar választási rendszer sajátosságait, a pártokat, egyszóval majdnem mindent, ami befolyásolhatja az adott szavazás kimenetelét. Fiktív politikai rendszerek állíthatók össze segítségével, így az is, mi volna, ha Magyarországon kétkamaras parlament működne, vagy mi történne, ha a 176 választókörzetet 120-ra redukálnák. Választási koalíciókat modellez, s a rendszer megválaszolja, melyik körzetben kinek kell visszalépnie ahhoz, hogy koalíciós „partner” nagy eséllyel verje az ellenfelet. Így az első választási forduló után ez nagy segítségére lehet a pártoknak.

Mint Mészáros elmondta: a gép azzal az alapfeltételezéssel kalkulált, hogy a polgárok elmennek szavazni. A rendszer végül kidobta Hajdú-Bihar és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyék területi listás, második forduló eredményeit is. Mivel ezekben a régiókban az első forduló a pártok esetében is érvénytelen volt, mindkét körzetben 2-2 mandátum az országos listára csúszik át. A maradékból a jó szoftver szerint Hajdú-Biharban 3 mandátumot szerez az MSZP, 2-t a Fidesz, 1-et az FKGP. Szabolcs-Szatmár megyében az MSZP és az FKGP ugyanúgy 3 és 1 helyet kap, ám a Fidesz eggyel többet, azaz három mandátumhoz jut területi listán.

Ám a Polisz a 2002-es választásokra még pontosabb előrejelzésekkel szolgál majd, akkor már ismeri fogja az ideai választások körülményeit, adatait és végeredményét is.

G. M.

Canon

SZERVIZ

- fénymásolók
- telefaxok
- nyomtatók
- eredeti kellékanyagok

EAST®-CANON
KERESKEDELMI ÉS SZOLGÁLTATÓ KFT.

H-1116 Budapest, Fehérvári út 231.
Tel./fax: 206-5821, 206-5822, 208-0563,
208-6297, 208-6298

...és a **Canon** marad.

IFABO kedvezmények május 5 - 29-ig.
Új modellek bevezető áron!

Photo 1280

- 1280x960 pixel
- 3x optikai ZOOM
- Smart Media memóriakártya

A digitális
fényképezőgép

Disztribúció:

Budapest, I. ker. Attila út 133.

Tel./Fax: 212-1008

Győr, Tihanyi A. út 2.

Tel./Fax: (96) 502-200

AGFA Agfa

Felkészült egy kis kényeztetésre?

Bérelhető

Ericsson GA 628

bruttó 700 Ft/hó

nettó

560 Ft/hó

+előfizetés nettó 10 000 Ft
(bruttó 12 500 Ft)

Megvásárolható

**Előfizetés +
Motorola d160**

bruttó 13 750 Ft

nettó

11 000 Ft

Megvásárolható

**Előfizetés +
Panasonic G450**

bruttó 19 500 Ft

nettó

15 600 Ft

Megvásárolható

**Előfizetés +
Nokia 6110**

bruttó 59 500 Ft

nettó

47 600 Ft

Három hónapon át korlátlanul beszélhet!*

Szeretné, ha munka után családja minden tagja Önt kényeztetné? Adja kölcsön nekik telefonját, hadd beszéljenek annyit, amennyi jólesik! Csak nyugodtan! Önnek ez egy fillérrel sem kerül többé! Mert a Pannon GSM hihetetlen készülékárai most az előfizetési díj mellett 3 hónap korlátlan csúcsidőn kívüli beszélgetési lehetőséget is tartalmaznak a Pannon GSM hálózatában! Már meglévő készüléke mellé külön is vásárolhat Pannon GSM előfizetést, mindössze nettó 10 000 forintért, amely már tartalmazza a három hónap korlátlan beszélgetési lehetőséget. A részleteket megtudhatja bemutatótermeinkben, területi képvisleteinken, vagy hivatalos viszonteladóinknál. Készüljön fel három hónap kényeztetésre! *Korlátlan, minden további költség nélküli hívásnak minősülnek a Pannon GSM rendszerű telefonról egy

másik Pannon GSM rendszerű telefonra, illetve a Pannon GSM hangposta rendszerébe történő, belföldön kezdeményezett,

csúcsidőn kívüli beszélgetések. A kedvezmény a fax- és adathívásokra nem vonatkozik. Ajánlatunk május 14-től június 14-ig,

illetve a készlet erejéig tart és 2 éves szerződés esetén érvényes. Pannon GSM nonstop ügyfélszolgálat: 06 20 200 200.

PANNON GSM
Az élvonal.

A HÁLÓ VILÁGA

VIRGINIA CSATLAKOZHAT ELŐSZÖR AZ INTERNET 2-HŐZ. Az Internet 2 első csatlakozási pontjait idén ősszel Virginia államban nyitják meg. A kezdetben 120 amerikai kutatóintézetet, egyetemet összekötő új generációs hálózaton a jelenlegi internet adatátviteli sebességeinek többszörösét szeretnék elérni.

MODEM-SZABVÁNYOSÍTÁS. *Kábelszolgáltatók, hardver- és szoftvergyártók, továbbá tartalomszolgáltatók a tagjai a Cable Broadband Forum Inc. nevű csoportnak, amelynek a nagy sávszélességű kábelen keresztüli internetezés népszerűsítése a célja – adta hírelt az Internetto. A tagok között szerepel a Microsoft, a Lucent Technologies, az Intel, a TCI, a MediaOne és a Time Warner Cable. Az Egyesült Államokban jelenleg 200 ezren interneteznek kábeltelven keresztül, ez a szám naponta ezerral nő. A kábeltelvé-előfizetők havi 40 dollárért használhatják internetezésre a hálózatot. A kábeltelvi eszközöket gyártó nagyobb cégek tavaly óta dolgoznak a kábelmodemek szabványosításán. Ugyanakkor az Intel és a Microsoft nemrégiben szövetséget kötött a Compaqkal és telefonszolgáltatókkal a kábel internet riválisa, a DSL (digital subscriber line) fejlesztésére, amely technológia a telefonvonalon teszi lehetővé a nagy sebességű adatátvitelt.*

A SPAM-KIRÁLY „SZENTSÉGTELEN SZÖVETSÉGE”. A kéréten e-mailek, a spamek egykori királya, Sanford Wallace ezután szakértőként tanúskodik spammelek ellen indított perekben. A bejelentés bizarr fordulat azt követően, hogy márciusban Wallace 2 millió dolláros pert veszített az Earthlink Network cég nevében eljáró ügyvédi iroda ellen, amely azonban most szakértőként alkalmazza. Mindez ahhoz hasonlít, mint amikor az FBI bérel fel hackereket, hogy más hackereket kapjanak el – tette hozzá a jó útra tért egykori spam-király.

SZAÚD-ARÁBIA ENGED. *A közel-keleti királyság azt tervezi, hogy legalizálja az internet-hozzáférést, de továbbra is tiltott lesz az olyan internethasználat, amely az ország vallási, társadalmi és politikai rendjét veszélyezteti. Minden fenntartás ellenére azonban szükség van az internetre és más kommunikációs csatornára az olajban gazdag ország üzleti kapcsolatainak kiszélesítése céljából. A szaúdi számítógépes piac nagysága évi 300 millió dollár, az eladáskor évente 30-35 százalékkal nőnek.*

Hírek, csoportok, élé

Internet-suli XVI.

A hetvenes évek végén néhány egyetemi számítógépet speciális hírközlő hálózatba építettek össze. Mára a világháló izezőablájává vált a Usenet, hisz a különböző témakörök körül kialakított több tízezer hírcsoport (newsgroup) cikkeit a bejelentkezű felhasználók megkaphatják, és ugyanoda e-mailben válaszokat írhatnak.

A világon több ezer news-szerver tárolja az üzeneteket, napjában többször kicserélik az egyes csoportokban tett hozzászólásokat, és így minden webhasználó hozzájuthat. A hírcsoportok tartalmát speciális news-reader programmal lehet megjelölni, de ezt a feladatot a böngészőprogramok is gond nélkül elvégzik. Ha a böngésző parancsorába szervert nevet frunk, vagy weboldalon, esetleg e-mail üzenetben ilyen linke kattintunk (például [news://news.elender.hu](http://news.elender.hu)), akkor ez a szerver a programunkban felkerül a választható hírcsoport-szerverek listájára.

A Usenet olvasásához mindenképpen ki kell választani egy news-szervert. Magától értetődik, hogy annál az internetszolgáltatónál, ahol előfizetéssel rendelkezünk, gond nélkül be tudunk lépni a news-szerverre. Másol, ahol nem nyilvános szolgáltatásként működtek a hírcsoportok, jelszó kérem tőlünk.

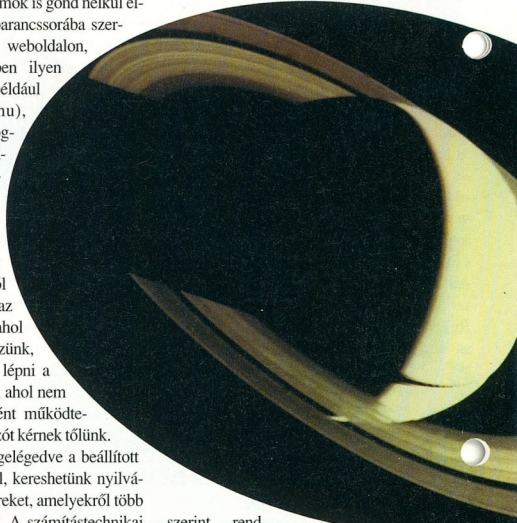
Ha nem vagyunk megelőlegeve a beállított news-szerver kínálatával, kereshetünk nyilvános (free, public) szervereket, amelyekről több hírcsoportot lehet elérni. A számítástechnikai newsgroupok résztvevői sokszor kérem egymást ilyen ügyben tanácsot (és free szerver címet). A válaszlevek legtöbbször tartalmaznak néhány használható lehetőséget vagy olyan weboldalt címet, ahol free news-szerverek vannak felsorolva.

Lehetőség van arra is, hogy weben keresztül elérjük az eldugott hírcsoportokat. Keresésére nagyon jól használható a <http://www.dejanews.com>, de érdemes lehet faggatni az AltaVista keresőt is (<http://altavista.digital.com>), ne felejtjük el Usenet-re állítani, alapbeállításban a weben kutató).

Ha a böngészőprogram parancsorába egy bizonyos csoport (például <http://comp.bugs>) nevét írjuk, az alapbeállítások megadott szerverről letöltődnek az üzenetek fejlécei. A foga-dáskor néhány százra van korlátozva az érkező fejlécek száma (a frekvenciált newsgroupokban

több ezer üzenet is olvasható, ha szeretnénk, mindet megkaphatjuk). Azt is meg lehet adni, hogy egy bizonyos dátumnál régebbi hozzászólások nem érdekelnek bennünket. Be lehet állítani a böngészőprogramot, hogy a hírcsoport minden üzenetét töltse le, és így offline olvashatjuk őket. A hírcsoportok között keresgélés is lehet, a news-szerverről lekérhetjük a rajta tárolt csoportok listáját, és hogy éppen hány üzenet hozzáférhető egy-egy témában. Legyen türelemmel, több percig eltarthat ennek a több száz kilobájtos listának a letöltése.

A hírcsoportokban szereplő üzenetek, a sima e-mailekhez hasonlóan dátum, téma, küldő

szert rendszerezhetők. Az egy levélhez kapcsolódó válaszüzenetek kapcsolódás szerint összehűzhetők (thread). Ennek áldásait akkor tapasztaljuk, ha az olvasott hírcsoportban tucatnyi témában érkeznek hozzászólások, de a válaszok időben szétzóródnak.

Ha mi is írni szeretnénk a hírcsoportba, néhány szabályt érdemes figyelembe venni. Mielőtt kérdészködni kezdünk, nézzük meg a hírcsoport FAQ-ját, azaz a rendszeresen feltett kérdések listáját. Ha üzenet küldésére adjuk a fejünket, jól tesszük, ha nem az eredeti (otthoni, munkahelyi) e-mail-címünket szerepeltetjük. A hírcsoportokból könnyen kiszűrhetők az e-mail címek, ezeket sok cég spamlisták összeállítására használja, azaz kéréten kereskedelmi üzenetekkel bombázza a rajta szereplőket. Legalább annyit tegyünk meg, hogy a feladóként szereplő e-mail-címünket gép számára ol-

rhetőségek

Társ@kereső

vashatatlanná tesszük (például @ helyett (a)-t írunk bele).

A hírcsoportok elérhetősége részben korlátozott. Az alternatív témákat tartalmazó althierarchia világszerte mindenhol hozzáférhető, de a benne található hírcsoportokat és azok beosztását leginkább a „kaotikus” jelzővel lehetne jellemezni. Bárki létrehozhat csoportokat, vagy törölhet közülük. Leszakadhatnak csoportok, vagy lyukak keletkeznek (a böngészőnk hibáztatzenetét kap cikkeket helyett). Emiatt egyszerre sehol nem látszik az összes alternatív hírcsoport, elég csak azt összehasonlítani, hogy különböző news-szerverek hány darab alt kezdetű csoportról tudnak, haterzerről vagy netán tízezerrel?

A csoportnevek ponttal vannak elválasztva, az egyes részek a hierarchia témára utalnak.

Bár minden news-szerveren különbözőnek az alapzsinen kiváltható csoportok, a legnagyobb felosztások mindenhol azonosak: comp (számítástechnika), misc („egyéb” kategória), news (Usenet hírek), rec (szabadidő), sci (tudomány), soc (társadalom: kultúrák, nyelvek, etnikai kérdések csoportjai), talk (politika és a kapcsolódó témák).

A Usenet bábeli forogtatagának elsősorban használt nyelve a világon mindenhol az angol, ez alól kivételt csak a helyi csoportok képeznek. Egyes szervezetek, régiók sőt nyelvterületek is felépíthetik a saját news-hierarchiájukat, de ezeket többnyire nem veszik át a kapcsolódó szerverek, esetleg elérhetőségük az adott kontinensre korlátozódik. Magyarországon mindenhol elérhető a hun kategória, ahol többnyire magyarul folyik a társalgás.

A domainein belül sokszorosan lebontva ágaznak el az egyes csoportok, az autószereléstől a kutyapópoláson keresztül a jogi vagy egészségügyi kérdésekig. A speciális témák között mindenki megtalálja a neki megfelelő. Létezik a feltalálók (news://alt.inventors), a gyűjtők (news://alt.collectors), a játékok (news://rec.games), neves színeszek, sportolók fanklubjainak (news://alt.fan) hírcsoportja, de találunk egészségügyi témában is hozzászólásokat (news://sci.med).

Vétes A. Balázs

„Keresek 16–19 év közötti lányokat, akik egy kis főrtre vágnak és szeretik a szex-et, és megfelel egy szokásbarna hajú barna szemű 18-éves fiú erre?” Ezt a kérdést elég kínos dolog feltenni a hirdetőszolgálat alablaka mögött ülő nénikének, aki, miután ellenőrizte a szöveget és megállapította, hogy helyesen írni képtelen a társaságra vagyó fiatalember, szúrós mosoly kíséretében konstatálja, hogy ő bizony már harminchét éve férjnél van. Ám a néni nem tudja, hogy munkahelye végveszélyben forog. Ha ugyanis Magyarországon is elterjedt végre az internet, nem sokan fogják vállalni a felszeg ácsorgást és a kellemetlenkedő tekinteteket. Inkább nyomnak két klikkelt, és felírják magukat egy közvetítő honlapra.

Már ma is vannak olyan internetes oldalak, ahol valódi társkereső szolgálat működik. Azért valódiak ezek a szolgáltatók, mert nem (vagy nemcsak) szexpartner-közvetítéssel foglalkoznak, hanem olyan hirdetésekkel is, amelyeknek tényleg partnerkapcsolat a céljuk. Nincs fröcsögés, nincs szuft, nincs perverzció. Egészen normális, félútnalmas böngésződben lehet találni. Aztán foghatjuk a klaviatúrát és pötyöghetjük, hogy „19 éves főiskolás lány megismerkedne korban hozzá illő, lehetőleg nyíregyházi Novell vagy Unix rendszergazdákkal”, vagy „178/78/40 éves műszaki diplomás, az elképzelt társ szempontjából független férfi megismerkedne szép, csinos, és önmagát belsőleg is meggyerőnek értekelő hölgygel 23–35 éves korig”. Anything goes. Semmi sem cíki.

A „mindent lehet” azonban meglátszik egyiké webpartner-iroda honlapjain. Sokan annyira ellazulnak, hogy elképesztő fogalmazásokba, butaságokba és fogalmi zavarba keverednek. Egy egyébként viszonylag logikusnak és igényesen megszerkesztett társkereső site „ha lányt keresel” alfejezetében például logikus, hogy lányok vannak. Az, hogy néhány nő hasonneműeknek szánja a hirdetést, belefér a képbe, úgyis csak azok válaszolnak nekik, akiket érdekel az ilyesmi. Az azonban, hogy Tamás mit keres a lányok között, érthetetlen. Vagy ő maga keres lányokat, vagy azt akarja, hogy fiúk keressék, vagy azt, hogy lányok – a logika mindhárom esetben azt kívánja, hogy a „ha fiút keresel” hirdetői közé illessze magát. Bárhog próbálkoztam, nem tudtam olyan bizarr érdeklődési körre gondolni, amelyet így lehetne kielégíteni. Meg is néztem Tamás adatlapját, ahol ott volt: „neme: lány”.

Írtam neki egy érdeklődő levelet, válasz azonban nem jött.

Feltűnő, mennyi a fiatal és a külföldi partnerkereső. Nyilván ezek azok az emberek, akik gyakrabban interneteznek, a társkeresőben

azonban talán még az átlagnál is többen vannak. Akadt olyan gimnazista páros, akik – talán merő viccből – ezeket a hirdetőseket használták arra, hogy beszélgesseken. Másfél hónapon át visszamenőleg nyomon lehetett követni az első találkozó előkészületeit. Április végén aztán eltűntek a híperteréből, nyilván mert megismerték egymás háromdimenziós változatát. Az még mindig érdekesebb.

Sok kezdő internetező gondolja, hogy akkor majd ez lesz az eszköz, ami eljuttatja az igazihoz. A hirdetőseket böngészve megakadt a tekintetem egy a többinél fényesebben szellemesebb alkotáson. Így szólt: „Unatkozod, zöld szemű, vörös hajú, 20 éves félhajnaldon vagyk. Érdekel, hogy milyen emberek jelentkeznek erre a hirdetésre.” Engem meg az érdekel, ki ad fel ilyes hirdetést. Drótleveleztem neki, választott, kellemesen elvevő részünk egymás hajszinéről és kedvenc zenekarairól, iskolák, kedvenc országok, felület információ, a te mamád is ötvenegyes? Aztán találkozni kellett, mert minnek levelezünk olyanvalakivel, akit nem is látunk, és akkor jött egy kisebbfajta csalódás. Nem negatív, a lány ugyanis tényleg zöld szemű volt és tényleg vörös hajú, de a sztereotíp agyam másképp képzelte el. Aztán szűz lassan hozzászóktam, hogy olyan, amilyen, és miért ne menjünk ki Szentendrére, ha már? Miért ne együnk meg egy fagyit, ha már? A légkörben ott vibrált, hogy ez most suxx, mit keresünk mi itt, egy vadidegennel fagyizgatva. Ez a séta valószerűleg hasonlott már a hagyományos, újságban hirdető társkeresők első találkozóira, talán csak a sebesség volt más, hála a villanypostának. A dologból végül sem lett semmi, de nem is ez a lényeg.

Ó csak az érdekelte, milyen emberek jelentkeznek, engem csak az, ki kinek fedt: mindketten megkaptuk, amit akartunk. Majdnem a hagyományos értelemben vett hirdetés-válasz volt ez, az mindenestől bebizonyította, hogy a szemezésnél nincs biztosabb módszer. Az internetnek ebben a versenyszámban csak akkor van esélye, ha videokamerás, nagy teljesítményű gépek előtt keressük majd társat. Hogy ez közlébe sem ér a metrón szemben ülők mustáralgatósa feelingének? A technika rohamosan fejlődik, ezt is megoldják valahogy.

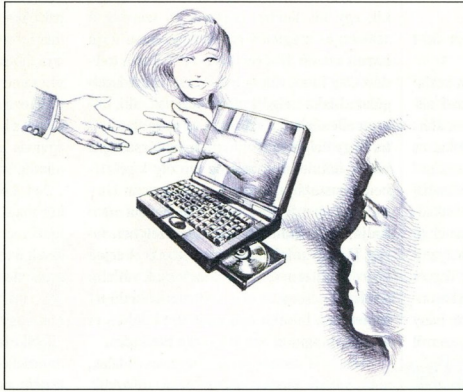
Dunai Márton

dunaim@nepszabadsag.hu

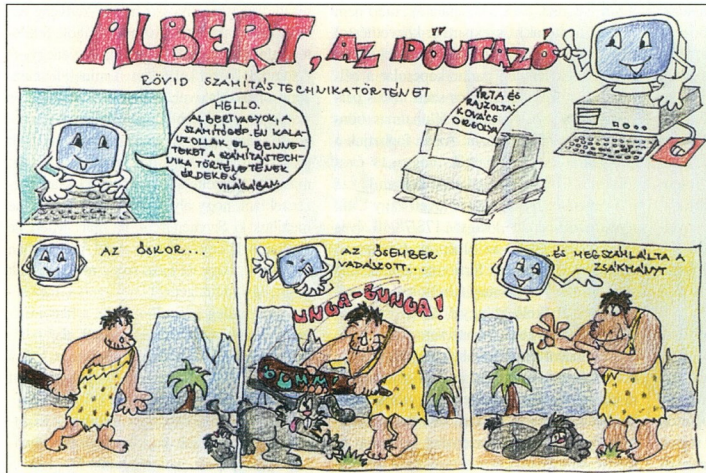
Néhány internetes társkereső weboldala:
www.inda.guards.hu
www.internoon.com/hirdeto/tarsker
www.iranyar.hu/tars_haz.htm
www.apronet.com/hirdetes.html

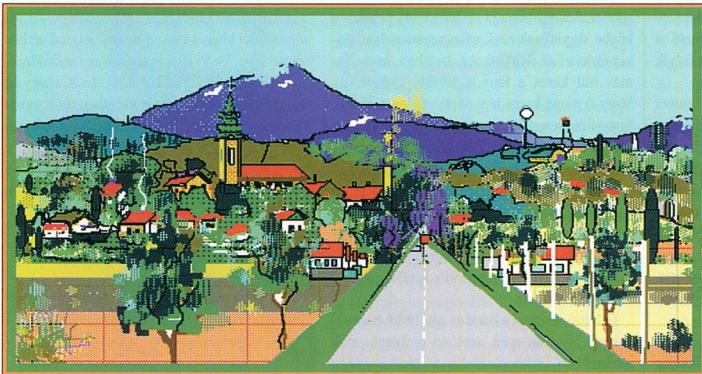
18. év felett, hagyományos rajz kategória, különdíj:
Molnár Győző,
Budapest

14. év alatt, hagyományos rajz kategória, különdíj:
Kovács Orsolya,
Oroszáza

A legidősebbnek járó különdíj: László Ferenc (79 év), Karácsond

18. év felett,

Az Én és a számítógép című
nyertesei a következő cég
felajánlott nyereményeket

Hewlett Packard Magyarország Kft.,
Kossuth Kiadó Rt., Kronos Trade
Kft., Microsoft Magyarország Kft.,
Rt., Panasonic Magyarország Kft.,
Server Computers Kft., Trans Europe

18. év felett, számítógéppel
készített rajz kategória,
különdíj: Dörner Erik,
Vásárosnamény

pályázat nyertes művei

14. év alatt, hagyományos rajz kategória, I. helyezett: Boros Eszter, Budapest

hagyományos rajz kategória, I. helyezett: Kecskeméti B. Zoltán, Cegléd

í pályázat
ek által
kapták:

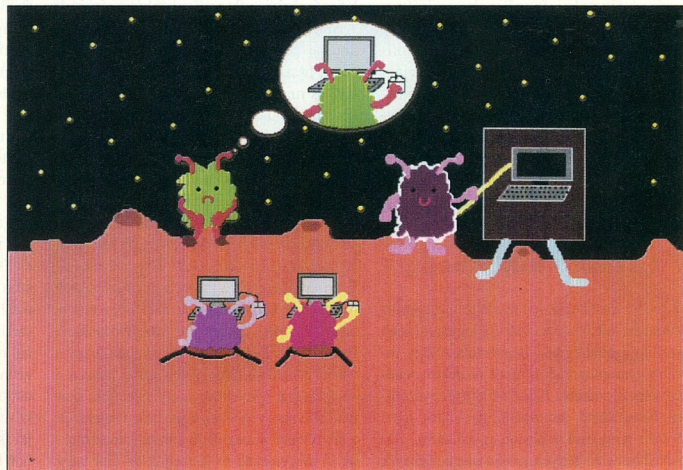
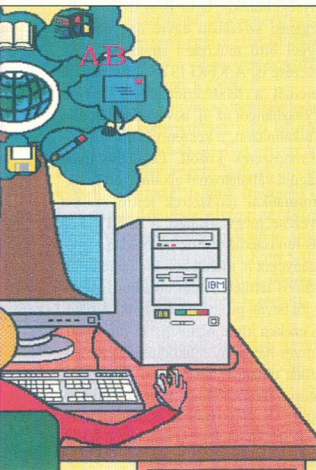
Komel Kft.,
Kft., Macroda
Népszabadság
Média Kft.,
Kft.

18. év felett,
számítógéppel készített
rajz kategória,
I. helyezett: Vasvári Péter,
Budapest

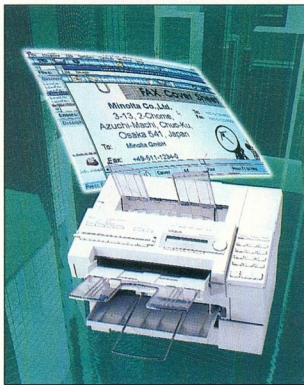

14. év alatt, számítógéppel készített rajz kategória,
I. helyezett: Zana Anita, Budapest

Irodai kisokosok

A Minoltafax 1800 faxkészülék lényegesen megkönnyíti a mindennapi irodai munkát különleges funkciói segítségével, mint a körlevél és az egyazon címre szóló adások összegyűjtése, az csomagolása. Ez utóbbi egyébként jelentős költségmegtakarítást eredményezhet. A lehívás adás, azaz az úgynevezett faxbank üzemmódjában pedig üzleti szolgáltatásokról, műszaki adatokról adhat szelektív tájékoztatót. Használatát tovább könnyíti, hogy normál papírral működik, ami minden irodában könnyen elérhető. A Minolta faxcsaládjának nagyobbik tagja a Minoltafax 2500 interfészen át számítógépre kapcsolható, így akár PC-s faxként, lézernyomatóként vagy szkennerként is használható. Az irodák fontos segítségével lehet a Minolta PagePro 6 asztali nyomtatója, ami 600 dpi felbontással percenként 6 darab A4-es méretű oldalt tud nyomtatni. A szoftver meghajtó felhasználóbarát, grafikus képer-

nyőn keresztül informálja használatját a nyomtatási folyamatról Windows 95 alatt is. A prioritással rendelkező kéziadagoló borítékok, kartotékok, címkét és fóliát egyaránt képes fogadni. Ezen kívül 45 skálázható betűkészlettel rendelkezik, és 2 MB-os alape-móriája opcionálisan 18 MB-ra bővíthető. A PagePro nyomtatócsalád tagjai közül – ide tartozik még a PagePro 12 és a PagePro 20 is – mindenki kiválaszthatja a számára megfelelő készülékeket.

Látható különbség

A 3M vizuáltechnikai részlege, a csoportos kommunikációs megoldások legjelentősebb szállítója nemrégiben bejelentette, hogy tovább gyarapítja elektronikus projektor rendszereinek kínálatát. A 3M MP8660 egyszerűen használható multimédia projektor igazi SVGA rendszerű, a piacon egyedülálló 1100 ANSI lumenes fényerejével a megbeszélések

vezetői számára lehetővé teszi, hogy tiszta, világos és jól látható prezentációt tartsanak akár nagyszámú közönség előtt is. A különleges tulajdonságok, mint a Genesis Microchip Imengine technológia lehetővé teszi, hogy az XGA és VGA felbontási képek kivetítve ugyanolyan jól láthatók legyenek, akárcsak a számítógép képernyőjén. A virtuális egér (VirtualMouse) egy olyan távirányító, ami több mozgásszabadságot enged az előadónak, és zoom, fókuszállítás és PC távirányítóval együtt kínálja. Az MP9730-as modell hordozható – hiszen mindössze 6 kilogramm súlyú –, így a szakemberek olyan komplett berendezéshez juthatnak, ami a legnagyobb kivetítők teljesítményével vetekszik. Az 550 ANSI lumen fényerejű, valódi XGA felbontású rendszer professzionális szintű prezentációra ad lehetőséget.

Új cél, új név

A Borland vállalatot hamarosan Inprise-ré keresztelik át, mihelyet a részvényesek rábólintanak a névcsere. Az ok, Del Yocam, a cég vezérigazgatója szerint az, hogy nem szeretné, ha egy problémákkal küszködő fejlesztésszolgáltatóként élneek továbbra is a közdtudatban. A cégnek ugyanis új munkatársai, termékei és nem utolsósorban új céljai vannak. A meglehetősen grandiózus tervek szerint három év alatt mintegy 500 millió dolláros vállalatát kívánják fejldni, fejlesztéseik és más cégek főlvasárlása révén.

Mobilizált vásárlás

A Motorola a mobil telefonok új generációját nyitja meg új készülékével, az integrált SmartCard telefonnal. Ez a telefon ötvözi majd a hagyományos GSM digitális mobil telefon funkcióit a SmartCard új képességeivel. A SmartCard így a szolgáltatások egész sorát kínálja: például mobil pénzkivételt, jegyleadást, használókat azonnal fizetett telefonálást, és rugalmas, biztonságos online fizetési konstrukciókat. Ez a két kártyahelyes GSM telefon Chris Jackson, a Motorola Mobil Előfizetési Szektor Európáért, Közél-Keletért és Afrikáért felelős marketingigazgatója szerint az év végére már sorozatgyártásra kész állapotba kerül. A készülék a Motorola StarTAC telefonjának továbbfejlesztett változata, amit elláttak egy kisméretű GSM STM olvasóval. Ezen kívül lehetővé tették, hogy a gép nagy formátumú kártyaolvasóját más vállalatok is használhassák SmartCard megoldásokkal. Ezzel megspórolható például a valuta- vagy a visszi pénztárak előtti sorban állás, hiszen a vásárlásokat kényelmesen elintézhették, akár út közben is. A jövőben egyszerűen betesszük a készülékbe a megfelelő kártyát, tárcsázunk, majd megvesszük és kifizetjük az árut vagy

szolgáltatást. De ugyanilyen egyszerűen megnezhetik bankszámlánk egyenlegét, sőt, még pénzt is letölthetünk a készpénzkártyánkra a segítségével.

Belokott rendszerház

A KFKI Számítástechnikai Csoport Magyarország vezető információtechnológiai rendszerháza. Az 1998. január elsején, a CADServer, IBIS és ISYS Kft. összevonásával létrejött cég az informatikai alkalmazások széles skáláját képes lefedni. Így az ISYS Kft. a kiválasztott informatikai rendszer bevezetése előtt a cégek számára ajánlatokat készít az üzleti szempontból meghatározó folyamatok átgondolására, újjászervezésére. De tevékenységi körükbe tartozik az üzleti és államigazgatási szférában egyre nagyobb jelentőséggel bíró működési stratégiai célok megtervezése is. A KFKI ISYS informatikai rendszereinél a rendszerintegráció teremt meg a kiválasztott informatikai rendszer előtt álló és már alkalmazott, a készen vásárolt és fejlesztett rendszerek között. Legalább ilyen fontossági a vállalatoknál alkalmazott integrált informatikai rendszerek teste szabott megtervezése, megvalósítása. A KFKI ISYS-nek más rendszerházakhoz hasonlóan a speciális igényeket is tudnia kell kielégíteni, hiszen számos területen nem alkalmazhatók a máshoz jól bevált programcsomagok. A rendszerház ezen kívül biztosítja az informatikai rendszer hatékony működtetéséhez elengedhetetlen oktatást, tanácsadást, bevezetési támogatást, felhasználói egyetemet és rendszerkövetést is. A felhasználók észrevételeiket, javaslataikat az úgynevezett felhasználói klubok rendezvényein tehetik meg.

Azonosított ujjak

A személyazonosítás fontossága valószínűleg egyidős az emberiséggel. Mindig voltak olyan helyek vagy információk, amelyek csak meghatározott kör számára voltak elérhetőek. Napjainkban ez a probléma fokozottabban jelentkezik, hiszen a szolgáltatások bővülésével egyre fontosabbá válik a pontos és megbízható személyazonosítás, az illetéktelenek kizárása végett. Gondoljunk csak a bankszféra fejlődési irányaira, ahol a készpénzkimélő és egyre kényelmesebb fizetési módoknál automatáknak kell eldönteniük, ki milyen jogosultságokkal rendelkezik, kinek adhatnak vagy nem adhatnak ki pénzt. A bankkártyák milliionál az azonosítást egy azonosítókód, közkeletű nevén a PIN szám segítségével igyekeztek megoldani, de ez a legnagyobb elővigyázatosság ellenére sem tudja teljesen kiszűrni az illetéktelen felhasználás lehetőségét. Office/homelanking szolgáltatások esetében, amikor az ügyfél számítógépen keresztül közvetlenül benyúlhat a tranzakciókat, legalább ilyen fontos a személyi kétséget kizáró azonosítása. De a feladatok között szerepel a számítógépes hálózatok, lakások, üzleti adatok megfelelő védelme, vagy a munkaidő nyilvántartása is.

Mind ezek megoldása első látásra kézenfekvőnek tűnhet, hiszen az emberi ujjnyomat egyedisége már régóta közudomású. Az elv viszonylagos egyszerűsége ellenére ez ideig csak keveseknek sikerült megbízhatóan működő rendszerrel kirukkolinuk, ezért különösen érdekes, hogy egy magyar cég, a Dermo Print Kft. a kevesek között van. Többéves munkával kifejlesztett speciális ujjnyomfelismerő rendszert az FRS (Fingerprint Recognition System) nevet kapta. Ez dermatológiai módszerrel működik, azaz a bőrnek az egyénre jellemző, másoktól megkülönböztethető speciális jellemzőit veszi alapul. A készülék bioszenzor érzékelője segítségével azonosításkor azt is ki tudja mutatni, ha valami más eszközzel próbálják meg becsapni a gépet.

Az ujjnyom szerinti azonosítást az ujjbegy vonalának bonyolultsága teszi lehetővé, hiszen ezek átlagosan 80–120 helyen ágaznak el, illetve érnek véget. Ezek az úgynevezett egyedi sajátosságai pontok (minutiák), amelyek szerint a rendszer elvégzi az összehasonlítást. Az ujjnyom alapján történő azonosítás megbízhatóságát jól mutatja, hogy 8–12 ilyen perc alatt megegyezése a világ minden táján perdöntőnek számít, tehát bizonyítja a személyazonosságát.

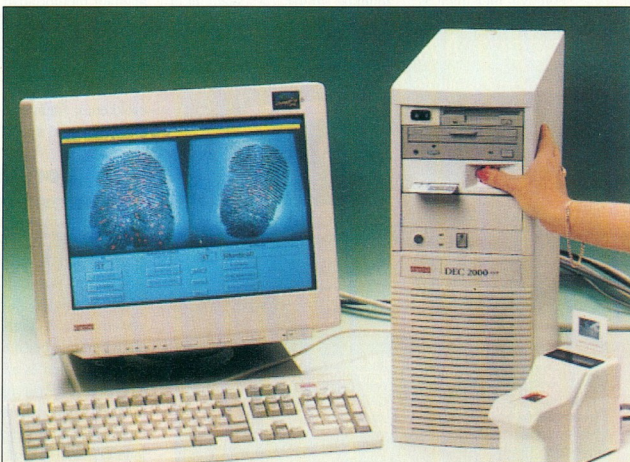
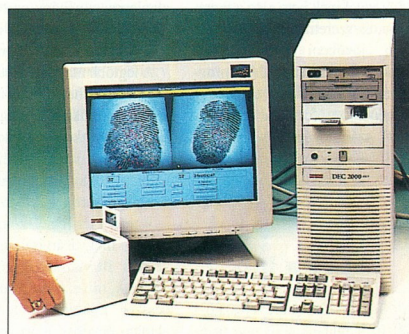
Az elv gyakorlati alkalmazását az informatika fejlődése jelentősen elősegítette. A felhasználó személynek nincs egyéb feladata, mint memóriakártyáját – ami tartalmazza az ujjnyomatát – behelyezni a személyazonosító készülékbe, majd az ujját a berendezés előlap-

jára helyezni. Ezt követően az FRS rendszer a kártyán lévő és a helyben felvett ujjnyomati kódot összehasonlítja, és azonoság esetén engedélyezi a belépést, vagy éppen amire használni kívánjuk a készüléket. A Dermo Print FRS memóriakártyán az ujjnyomati kód mellett egyéb információk, például a tulajdonos neve, személyi adatai, beosztása is rögzíthető. Így a rendszer a hagyományos biztonságtechnikai alkalmazásoknál szélesebb körben is használható, ami számítógépes információk védelménél és adatokhoz hozzáférések szabályozásánál segíthet. Bankok, kormányhivatalok számára rendkívül fontos informatikai hálózatok biztonsága, ezért ha szükséges, minden számítógéphez hozzáférhető egy ujjnyom-azonosító berendezés. Így a bekapcsolástól kezdve a programok futtatásáig valamennyi elvégzett művelet személyhez kötötten nyomon követhető.

A Dermo Print Kft. által kifejlesztett, és a Dermo Trade Rt. által gyártott készülékekkel ujjnyomképet vehetünk fel, amit azután digitalizálhatunk. Ezt követően az ujjnyomat képből a készülék azonosítókódot generál, aminek segítségével a felvett nyom az archívumban lévővel összehasonlítható. A rendszer telepíthető minden IBM PC (X86) kompatibilis és Alpha processzoros DEC számítógépre, valamint OSF/1, DEC UNIX, DOS (32bit) és magasabb verziójú, NOVELL 3.12, 4.1 (32bit), WINDOWS NT 3.5, 3.51 és 4.0 operációs rendszerek alá.

A rendszer elemei közül az egyik legfontosabb az úgynevezett nagy pontosságú leképező optikai egység, ami gyakorlatilag egy sugármenetet törő prizma, amelyen keresztül az ujjnyomatot egy speciálisan korrigált nagy pontosságú mikroobjektívra, a CCD mátrixra képezi le. A kamera magában foglalja a CCD képfelvétel eszközt, valamint más kiegészítő elemeket is. Jelenleg 1/2"-os 512*582 pixeles és 1/5"-os 532*500 pixeles felbontású képfelvételével készült a rendszer. Az FRS, a bioszenzora egy mikrokontroller segítségével képes eldönteni az ujjnyomról, hogy élő szövet-e vagy sem. Ez csak élő szövet esetén engedélyezi a kép levételét. A PC-1 kártya, azaz a digitalizáló egység ISA buszra kerül, képes a számítógép memóriájába adatokat beolvasni az adott számítógépen futó program segítségével.

Fülöp Norbert

A megCADvelt terület

A CAD története szinte egyidős a számítástechnika történetével, azaz az apró különbséggel, hogy a számítógéppel támogatott tervezés – ha lehet mondani – még a számítástechnikánál is gyorsabb mértékben fejlődött, fejlődik.

De mi is a CAD lényege?

Biztosan sokan szeretnék volna megtervezni saját házukat, esetleg megismertették volna gyermekükkel Magyarországi domborzatát, hegységeinek és síkságainak elhelyezkedését, vagy csak egyszerűen kíváncsiak lettek volna egy belső égésű motor üzem közbeni viselkedésére. A CAD mindezekre az igényekre megoldást nyújt és – a 3D-s kártyák megjelenése óta – mindezt térben is képes megjeleníteni. Ha tehát valakinek nem elég a fantáziája, és szeretné a képernyőn is látni jövőbeni házát, annak mindössze néhány CAD-programra és egy ehhez szükséges elegendő erőforrással „megoldott” számítógépre van szüksége. Csak hogy ma már nem olyan könnyű – főleg tanácsok nélkül – egy igazán jó „CAD-gépet” összeállítani.

Alap a lap

Mint minden hardvereszközénél, az alaplapoknál is igaz az az általános érvényű megállapítás,

Számítógéppel támogatott tervezés, azaz CAD. Ez a kifejezés ma már nemcsak az építészeknek, a gépkocsikat tervező mérnököknek ismerős, az átlagos felhasználónak sem idegen a fogalom. Hiszen a CAD több egyszerű szakszónál, számtalan iparág és otthoni felhasználó mindennapi munkaeszköze. De nehez annak a dolga, aki olyan munkaaállomást szeretne összehozni, amelyen minden probléma nélkül futnak a viszonylag nagyobb erőforrást igénylő CAD-programok. Írásunk elsősorban nekik szeretne néhány alapvető tanáccsal szolgálni.

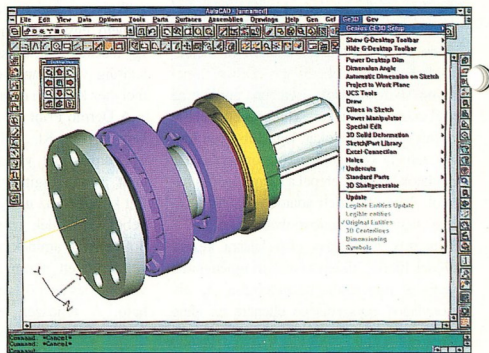
hogy csak a pénztárcánk szabhat határt a megfelelő alaplap kiválasztásokor. Ennek ellenére, hogy számos gyártó kínál olyan eszközöket, amelyek továbbfejleszhetőek – azaz új, magasabb órajelű CPU-k installálhatók az alaplapra –, néhány esettől eltekintve elkerülhetetlen a CPU cseréjével az alaplap cseréje is.

A legjobb ma használatos alaplap a megbízható 66 MHz-es sebességgel működik, és úgy tűnik, hogy a következő 64 bites Intel-processzor megjelenéséig legalábbis az Intel alapú rendszereknél meg is tartja vezető szerepét.

A másik lényeges szempont az alaplap megvásárlásakor a chipkészlet. Itt viszonylag könnyű a dolgunk, mivel a támogatott processzor típusán kívül már az alaplap nevében is azonnal szemünkbe tűnik, a számunkra

tenek a CAD-et használó számára is.

A Pentium Pro processzor megjelenése kimondottan előnyösen a 16 bites alkalmazások futtatására, viszont a 32 bites környezetben Herkulesként viselkedik. A Pro jelentősége abban áll, hogy ez az első PC-s processzor, amely RISC utasításkészlettel dolgozik. Ennek és a cache memóriának köszönhetően jelentősen meggyorsult a processzor és a RAM közötti adatforgalom. Ezen tulajdonságok miatt bizton-

szükséges chipkészlet, amelynek sok funkciójában meghatározó szerepe van, és megszbahatja a lapocska felhasználási körét is. Például az Intel TX ChipSetje „csak” 64 MB RAM-ot képes az alaplap memóriában gyorsítani. Ez nem azt jelenti, hogy többet nem képes kezelni, de számolnunk kell azzal, hogy előfölt körülbelül 5 százalékos sebességcsökkenést szenvedünk a cache-elés elvesztése miatt.

Gyorsuló processzorok

A 486 CPU-k kibocsátásától kezdve rendkívül felgyorsult a teljesítmény növekedése, köszönhetően a bővült kínálat okozta versenynek. A Pentium procik nagy újítása a belső 64 bites utasításkezelésben és az adatsatornák használatában rejlik. Ezek az újítások tették lehetővé a grafikus operációs rendszerek elterjedését, és nagy segítséget jelen-

ságosan használható nagy számításgépek CAD-alkalmazásokhoz.

A processzoriac legfiatalabb és legerősebb tagja, a Pentium II feltehetőleg nem fog olyan gyors ütemben elterjedni, mint kistestvére. Azonban előbb vagy utóbb, jelenlegi borsos árának csökkenésével átveszi elődje piaci részét, emellett már most is érezhetőek a CAD-szoftverek piacán.

Ha új gépet vásárolunk és beszerezünk a gépen futó alkalmazásokhoz ajánlott maximális méretű RAM-ot, rájöhettünk, hogy nincs az a memóriamennyiség, amit ne lehetne 3D-s képek használatával vagy AutoCAD rajzokkal megtölteni. Persze minden szoftvernél megvan az a határ, amit már olyan ritkán lép túl egy-egy dokumentum, hogy emiatt nem érdemes még több RAM-ot installálnunk a gépünkbe.

Természetesen a mennyiség csak az egyik jellemzője a RAM-nak (lásd keretes frásunkat.)

Portocom® Mini PC

noteszgép méretű asztali PC folyadékkristályos monitorral

Alaplap:
nettó 75 500 Ft-tól
(3,5" merevlemez és
SIMM memória nélkül)
LCD monitor:
nettó 93 000 Ft-tól

1115 Budapest XI. ker., Ballagi Mór utca 14.
Tel.: 203-9269, 203-9276, 203-9277, 206-5578, 206-5579
Fax: 203-9275
Faxtár: (23) 504-804 (1) 20237-es kód
Drótposta: portocom@mail.datanet.hu
http://www.portocom.hu

A háttértárolóknak (winchester, merevlemez) rengeteg specifikációját, jellemzőjét tartják számon, de a legtöbb ember számára egyetlen fontos dolog van: a méretük, tárolókapacitásuk. A ma kapható új számítógépeket 1,6–2,1 GB körüli kapacitással ajánlják (1 gigabájt 1000 megabájjal egyenlő). Ha csak AutoCAD-et használunk, ez a nagyság elegendő is. De ha azt tervezük, hogy egyszerre több programot teszünk fel a gépre (például több CAD program, Office csomag, képfeldolgozó programok, játékok tucatjai), akkor jobban járunk, ha nagyobbat veszünk, mert több hely marad majd a szoftverek tényleges futtatásához. A gyakorlat azt mutatja, hogy általában a kisebb winchestereknél. Ezért azt tanácsoljuk, hogy ha valaki winchester vásárlása előtt áll, mindenképpen jobban jár, ha nem sajnál egy-két ezer forinttal többet kiadni egy nagyobb kapacitású tárolóról.

Grafikus kártyák

A 2D-s és 3D-s gyorsítókártyák piacát meglehetősen nehéz átlátni, mivel ez a PC-alkatrészek közül talán a leggyorsabban változó terület. Egy fél évnek sem kell eltelnie, és teljesen új szereplőkkel találhatjuk szembe magunkat. Pár éve a 3D-s grafikus gyorsítókártyák borsos áron kínálták azt a teljesítményt, amit ma egy közepes árúnak mondható kártyával elérhetünk.

Itt fokozottan szem előtt kell tartanunk azt az általános érvényű szabályt, hogy a megfelelő szoftverhez a megfelelő hardvert kell választanunk. Sok kellemetlenségtől menthetjük meg magunkat, ha idejében tisztázzuk azt, hogy a kiszemelt grafikus kártya rendelkezik-e a használni kívánt operációs rendszerhez való meghajtóprogrammal. Ezt jó, ha még a vásárlás előtt a kereskedővel tisztázzuk, de még jobb, ha meglátogatjuk a gyártó internetes web-helyét.

A 2D-s kártyák teljesítményére manapság nem érdemes sok

szót vesztegetni, a középkategóriás grafikus kártyáknál ez szinte teljesen egyforma. A hallatlanul divatos 3D-s kártyák között azonban annyi az új versenyző, hogy ezek teljesítménye körül meglehetősen nagy a zűrzavar.

Mivel CAD-es alkalmazásról van szó, tisztáznunk kell, hogy a grafikus kártya – pontosabban nem is a kártya, hanem a kártyán lévő grafikus chip – milyen utasítás-kezelőket támogat. Tapasztalatunk szerint nem érdemes hinnünk a dobozon található divatos feliratoknak. Sajnos a kártyák zöme a magasabb szintű utasítás-kezelőket nem hardveresen, hanem szoftveresen fordítja le a chip nyelvére, ami nem tudja felvenni a versenyt a közvetlen hardveres végrehajtással. Vagyis ha egy háromdimenziós munkákat is támogató grafikus kártyára van szükségünk, nem biztos, hogy érdemes többet költenünk, mivel egy középkategóriás kártya is tökéletesen megfelel.

A CAD programokat használók számára az sem mindegy, hogy milyen felbontást és színszámot tud produkálni a kártya.

A nagy felbontást használóknak – 1280x1024 képpont – érdemes a színszámot is növelni a beállítás során. Igaz ugyan, hogy az AutoCAD maga csak 256 színt használ, de a képernyőkezelőben beállított, 256-nál nagyobb színszám növeli a kép élességét, így nem fárad el olyan hamar a szem. Ezt azonban 1280x1024 felbontás esetén már csak a 4 MB vagy ennél több memóriával rendelkező kártyák tudják.

Konklúzió

Véleményünk szerint leginkább a fent tárgyalt négy hardverkomponens határozza meg az ideálisan működő CAD konfigurációt. Hogy mit nevezhetünk ideális konfigurációnak, azon lehetne vitakozni, mivel sok esetben eltérnek az igények. Egy normál AutoCAD és egy profi 3D Stúdió MAX munkahelyi gép-igénye mindig különbözőni fog, nem beszélve arról, hogy minden munkaállomásra célszerű csak annyit költeni, amennyit az ki is tud majd termelni.

Horváth Győző

Legyen egy közös programunk!

Jöjjön el május 27-28-án a **Budapesti Történeti Múzeumban** megrendezendő **MATÁV ISDN Show '98** kiállítással egybekötött konferenciánkra, ha a legfejlettebb kommunikációs rendszert Ön már vetélytársai előtt használni szeretné munkájában. A hely, ahol mindent megudhat az ISDN-ről.

Az ISDN nem csak egy telefonvonal.

Az ISDN hálózaton keresztül egyszerre telefonálhat, internetezhet és továbbíthat nagytegmű számítógépes állományokat. Ráadásul nem csupán szöveget vagy bonyolult grafikát, hanem zenét és mozgóképet is! A jövő egy karművésztáncra van.

Megnyerő kedvezmények minden új előfizető részére a Show ideje alatt. A részleteket megismerheti május 27-én és 28-án a Budapesti Történeti Múzeumban, a **MATÁV ISDN Show '98 kiállításon!**

Meghívó igényelhető a **06 80 23 23 23**-as Zöld számon.

Ingyenes információ: Zöld szám:

06 80 23 23 23

Internet cím: www.matav.hu

Egymás közt

MATÁV ISDN

„...ami pedig a hálózati operációs

Microsoft® Windows NT® Server 4.0 –

tíz hardvergyártóból tizenegy ezt ajánlja.

COMPAQ

digital

HEWLETT
PACKARD

SIEMENS
NIXDORF

DELL

Tulip

Bull

Acer

MŰSZERTECHNIKA

rendszereket illeti: vita nem volt.”

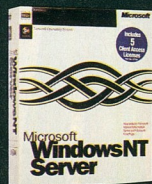

Amikor a hálózati operációs rendszerekre terelődik a szó, nincs vita a hardvergyártók között: mindannyian a Microsoft Windows NT Server 4.0-át ajánlják. Hogy miért?

A Windows NT Server 4.0

- alkalmazásszerver,
- könnyen kezelhető fájl- és nyomtatásszerver,
- nagy teljesítményű,
- robusztus, stabil,
- dinamikus,
- ideális internet/intranet platform,
- lehetőséget biztosít felhasználói innovációra.

Hát ezért.

Microsoft®

Amikor a fény megtörik

CD-ROM-olvasók

Ma már szinte minden komolyabb program csak CD-n kapható, elsősorban azért, mert terjedelmük miatt a hagyományos hajlékony lemezekre nem férnének fel. Különösen igaz ez a zenét, képet tartalmazó multimédia-lemezekre és a mozgóképeket, animációkat hordozó korongokra. Ezek lejátszásához nélkülözhetetlenek a CD-ROM-meghajtók, és ezek közül is a lehető leggyorsabbak.

Azokban a számítógépekben, melyek meg akarnak felelni a kor követelményeinek, nélkülözhetetlen a CD-ROM-olvasó. Mint a nevéből is látszik, ez az eszköz csak olvasni tudja az adatokat, ezért az ebben elhelyezhető CD lemezeket csak olvasható memória (Read Only Memory) találhatók. Ezek a lemezek annak ellenére, hogy csak olvashatók róluk, nagyon népszerűek, köszönhetően annak, hogy nagyon olcsó az előállításuk és meglehetősen sok adatot képesek tárolni.

A CD-olvasóba behelyezett lemezen, mely nem nagyobb, mint egy 1,2 MB-os floppylemez, akár 650 MB információ is lehet. Ez a nagy adatsűrűség a lézertechnika segítségével érhető el. A lézerral olyan fénynyalábot lehet előállítani, mely párhuzamos, tehát nagyon jól fókuszálható. A CD lemezről ez a fénynyaláb tapogtatja le az adatokat.

A CD-ROM lemezeket többségében gyári úton, nagy szériában készüléssel állítják elő. A normál CD lemez átmérője 12 cm, vas-

tagsága 1,2 mm, anyaga: szén-szálás műanyag jól tükröződő alumíniumréteggel. Erre a műanyag korongra sajtólják rá spirálisan belülről kifelé haladva azokat a barázdákat, melyek az adatokat tartalmazzzák. Ezek a barázdákon mélyedések (pitek) találhatók. Egy-egy pit mélysége 0,1 mikron, szélessége 0,6 mikron, hossza 0,8–3,5 mikron. A spirá-

lok közti távolság 1 mikron. Tehát nem csoda, hogy jól fókuszálható fényre van szükségünk.

A CD-ROM-olvasóban egy pontosan fókuszált fény sugar végigpásztázza a spirális barázdákat, és onnan a fény vagy visszaverődik, vagy nem. Ha a lézersugár egy bemélyedésre esik, a fény nem tükröződik vissza a fényérzékelő fotocellára (0 állapot).

„Asparagus fibexiensis“

A Fibex világmárkát kínál hálózatiépítőnek. A kommunikációs hálózatok, optikai és strukturált kábelzési anyagok és kiegészítők, elemeinek legjobb gyártói bízták ránk termékeiket.

Bizséké vagyunk rá, hogy az új hazai hálózatok a mi közvetítésünkkel épüljenek. A felhasználók nyugodtak lehetnek a beépített technológia csúciszintjéről, értékálló és a gyártók hosszú idejű garanciája támogatja. Minden és azonnal az Önök rendelkezésére áll.

A világmárkák: BICC Brand-Rex – Millennium kábelzési rendszerek (200 MHz-re is 15 év rendszergarancia); FELTEN&GUILLEAUME – optikai kötésszerelvények; LANOPTICS – aktív hálózati és firewall-termékek; Pirelli – OAsys optikai kábelzési rendszer; Thomas&Betts – Nevada Western kábelzési rendszerek. Még felsorolni is nehéz, mi mindennel állunk az Ön rendelkezésére. Megrendelését - jelentős rakítási készleteink mértékéig - azonnal teljesítjük. Tanácsadással, információval segítjük munkáját.

Ja, és a spárga (Asparagus toum)? Ez a cséme pirivá, pikáns mártásokkal önállóan vagy sülték kárelétként menynyei eledel. Nem csak hálózatiépítőnek!

Fibex Kereskedelmi Kft., 2600 Vác, Zrínyi u. 41/A
Telefon: (27) 314 882 • fax: (27) 314 909

VILÁGMÁRKÁK
HÁLÓZATOK ÉPÍTÉSÉHEZ

3 hónap ingyen beszélgetés

(Csücsidőn kívül a Pannon GSM hálózatában.)

Pannon GSM előfizetés csak 10.000 Ft	brutto: 12.500 Ft
+ Motorola d160	netto: 1.000 Ft brutto: 1.250 Ft
+ Panasonic G 450	netto: 5.600 Ft brutto: 7.000 Ft
+ Nokia 6110	netto: 37.600 Ft brutto: 47.000 Ft

Ericsson GA 628 havi 560 Ft-ért

Brutto 700 Ft

Bp. VII. Rottenbiller u. 33

06 80 23-20-23

május 14.

és

június 14. között!

www.guards.hu

Távközlési Szolgáltató Rt.

PANNON GSM
Az élővonal.
Hivatalos viszonteladó

Amikor nincs bemélyedés, akkor a fotocellára a lézersugár fénye visszaverődik (1 állapot). Így egy bit értékét a CD lemezen az határozza meg, hogy a lézersugár bemélyedésre esik-e, vagy sem, azaz 0 vagy 1.

Azt, hogy ezeket a biteket milyen gyorsan tudja olvasni a CD-meghajtó, a CD-olvasó minősége határozza meg. Az első olvasók 150 kbyte/másodperc sebességgel dolgoztak, ezeket szokás egyszerűen sebességű CD-olvasóknak nevezni. A multimédiás CD-khez azonban minimum hatszoros sebességű CD-olvasóra van szükség. A fejlesztés természetesen itt sem állt meg, így ma már 32-szeres CD-ROM-olvasókat is gyártanak.

A CD lemezek adatformátumát zabványok írják elő, ennek köszönhetően ma már nincsenek kompatibilitási problémák. CD-olvasónk éppúgy képes a CD-ROM-ok olvasására, mint az audio CD-k lejátszására. A CD-olvasók számítógépes illesztéséhez kezelőszoftverre is szükség van, melyet a gyártóknak kell biztosítaniuk. Az egyik ilyen szoftver MSCDEX.EXE (Microsoft Compact Disk Extensions), melyet 1985-től minden MS-DOS operációs rendszer tartalmaz a DOS-os elérés biztosítása érdekében.

A CD lemezek előállításának van egy másik – egyre gyakrabban használt – módja is, ez a CD-írók által készített CD-ROM. A D-írók természetesen nem préseléssel, hanem úgynevezett égetéssel dolgoznak. A CD lemezek ilyen módon való elkészítése a CD-írók árának drasztikus csökkenésével egyre elterjedtebb. A CD-író látszólag alig különbözik egy olvasótól, annál is inkább,

hiszen az íróval olvasni is lehet. A leglényegesebb különbség, hogy az íróban olyan lézerfejet kell elhelyezni, ami nemcsak az olvasáshoz szükséges lézersugarat tudja előállítani, hanem annál sokkal nagyobb teljesítményűt is. Amikor a lézerfej nagy teljesítményű lézersugarat küld a nyers CD lemezre, annak felületén mélyedéseket hoz létre. Ezt a műveletet csak speciális, erre a célra gyártott CD-R lemezeket lehet elvégezni. Az íráshoz spe-

ciális szoftverekre is szükség van, ami általában tartozéka a CD-írónak.

A multimédiás rendszerek elterjedésével egyre kisebbnek bizonyult a CD-ROM-ok 650 MB-os kapacitása. Ezért kidolgoztak egy új tárolórendszert, a DVD-t (Digital Video Disk). Ennek a lemeznek is 12 cm az átmérője, és a vastagsága is ugyanakkora, mint a CD-ROM-nak, de ezen már közel 9 Gbyte adat fér el. Ezt a nagyon megnövelt kapacitást úgy érték el,

hogy a pitek (mélyedések) kisebbek lettek, a spirálók távolsága le-rövidült. A nagy ugrást a dupla bevonat jelentette, a kétrétegű lemez, mellyel megduplázódott a kapacitás. A DVD-diszkhez speciális olvasóra van szükség, mely ma még eléggé drága, de feltétlenül övé a jövő, mert a DVD-olvasók lefelé kompatibilisek, tehát a hagyományos CD-ROM-ok is elolvashatóak vele.

L. P.
intram@mail.datanet.hu

Vásárolhat névtelent is...

... de miért tenné...?

...ha ugyanennyiért a NEVET is megkaphatja!

A név azonosít bennünket, egyedülívé tesz a sokaságban. Milyen különös, hogy a XII. századból például Anonymus mégis éppen név nélkül válhatott halhatatlanná. Ma már ilyesmi nem fordulhat elő. A világ első személyi számítógép gyártójaként cégünk

kivívta a felhasználók körében azt az elismerést, hogy a Compaq név egyedülálló minőséget jelentessen. És ami szinte hihetetlen - Ön most a Compaq csics-minőséget egy névtelen számítógép áráért veheti meg.

Compaq Deskpro 1000 • Pentium® processzor 200MHz MMX™ technológiával
1.6 GB HDD • 256MB 2nd level cache • 16MB RAM • S3 Trio 64/2Dx PCI
VGA adapter • 1MB Video RAM • 7 Slot (1 Combo, 3 PCI, 3 ISA) • WIN95

COMPAQ
1126 Budapest, Királyhegyi tér 8-9
Fax: +36 (1) 457-3699
www.compaq.hu
E-mail: info.hun@compaq.com

Árak:

CD-ROM 24xIDE	
Panasonic	14 000 Ft
CD-ROM 32xIDE	
Pioneer	17 000 Ft
CD-ROM 24xSCSI	
NEC	19 000 Ft
CD-WRITER 4x író,	
8x olvasó	
Panasonic	91 000 Ft
írfutó CD	
74 min. 650MB TDK 48 Ft	

Hanglemezygár az asztalon

Kipróbáltuk a CD-Writer Plus külső lemezíró

Virágot és szoftvert lopni nem bűn. Mielőtt e kijelentéssel magamra vonnám a kertészek és a BSA jogos haragját, sietek kijelenteni: ez részint egy szólás eltorzítása, másrészt a közvélekedés. Mégpedig nem is csak a sokat ostorozott magyar népé, hanem úgy általában mindenkié, különösen pedig a technikai fejlődést meghatározó multinacionális cégeké. Mert ha nem így lenne, akkor ugyan miért fejlesztenék ki az egyre jobb, egyszerűbben használható és megbízhatóbb CD-írókat?

Persze, tudom: ezek az eszközök az adatmentés és az archiválás nemese céljait szolgálják, és csak az elvetemültek használják jogilag tisztátalan célokra, úgy mint játéprogramok és zenei CD-k másolására, sőt még ők is csak saját maguknak, biztonsági másolatként, de a kisördög ott bujkál az emberben: mi van, ha megtevév valaki? Mert a nyers CD olcsó, a program vagy zene drága, a másolás egyszerű, tehát a kísértés nagy.

Na jó, hagyjuk a hülyéskedést, mielőtt teljesen annak nézünk. Nagyon jól tudom, hogy mire használják a CD-írók többségét, s magam is jó néhány játékot és zenei CD-t másoltam le, miközben kipróbáltam a HP legújabb CD-Writer Plus nevű eszközét, amely 2x sebességű író és 6x sebességű olvasó. Mivel a két funkciót egyetlen meghajtó látja el, vagy írunk, vagy olvasunk, a kettő együtt csak akkor megy, ha a gépben is van CD drive.

Éz azonban nem létszükséglet. Az ügyes, párhuzamos kapura csatlakozó szerkezet (azért a nyomtatót is tudjuk használni!) ugyanis teljes értékű lejátszó, csak telepíteni kell a szoftvereket a működtetéshez. Ehhez négy CD van a csomagban, rajtuk rengeteg minden: CD-író program, zenei CD szerkesztő, foto-, iratarchiváló, Adobe PhotoDeluxe, a Corel PrintHouse, sőt még a Norton Antivirus is. Akiéknak ez lenne az első és egyetlen CD-jük, azoknak az il-

letünk fájlok, szóval úgy bánhatunk velük, ahogy megszoktuk. Mivel a CD kapacitása véges, állandóan látjuk, mennyi helyünk van még.

Magá az írás művelete lényegében egyetlen kattintás. A kezelőpanelen egy piros kör megnyomása indítja a műveletet. A szoftver meglehetősen intelligens, észleli, hogy üres lemezt használunk, vagy egy félig írt

teszt lehetőségét ajánlja fel, vagyis végigmehetünk a CD-írás összes műveletén anélkül, hogy bármi is a lemeze kerülne. Ez azért fontos, mert az egyszerű CD nem javítható, és egy hiba a teljes lemezt használhatatlanná teheti.

Egy kis trükkkel lehet CD-t másolni akkor is, ha nincs lejátszó a gépünkben. A szoftverrel elkészíthetjük ugyanis a CD

lesztéshez egy floppyt is mellékelnek, ez a meghajtóprogramokat tartalmazza, hogy a számítógép lássa a CD-író, amelyről majd telepíthető a teljes rendszer.

Ezután kezdődhet a játék. Játék, mondom, mert ha valaki nem üzletszerűen foglalkozik lemez-másolással, akkor igazán jó szórakozás egy saját CD összeállítása. Elsőként például az internetről letöltött sharewareket írtam fel, hogy ne foglalják tovább a helyet a hálózaton. Az összeállításhoz egy Explorerhez hasonló felület nyújt segítséget, ezzel a „húzd és dobd” módszerrel egy ablakba gyűjthetjük a felírandókat. A rendszerezést segíti, hogy könyvtárakat alakíthatunk ki, átnevez-

folytatunk. Ez utóbbi esetben újraszámolja a helyet, és szól, ha nem férünk el. Ha mindent rendben talál, akkor először a

úgynevezett image fájlját, vagyis azt az állományt, amely úgy tartalmazza az adatokat, ahogy azok majd a lemeze kerülnek.

Típus: HP SureStore CD-Writer Plus 7200

Kivitel: Külső ház

Lemezformátumok: 120 mm és 80 mm CD-R (egyszer íráható) 120 mm CD-RW (újírható)

Írási idő (teljes lemez) adat: kb. 30 perc
zene: kb. 120 perc

Csatlakozás: párhuzamos port, a nyomtató is használható

Tápfeszültség: 100-240 V, külső tápegység

Ajánlott fogyasztói ár: 99 000 Ft + áfa

Először tehát teljes másolás opcióval a merevlemezre dolgozunk, majd onnan írjuk CD-re az anyagot. Így persze tovább tart, de nem dupla ideig, mert winchesteren gyorsabb a munka. Sőt, ha több lemezt akarunk egy eredetiről készíteni, akkor ez a leggyorsabb megoldás.

A szoftver zenei CD-k készítésére is alkalmas. Itt másolhatunk teljes lemezt, vagy csak egyes számokat, és ezzel saját válogatásunkat készíthetjük el. Sajnos, ez elég időrabló munka. Egy adat CD mintegy 30 perc alatt írható tele, a hang CD-vel úgy két órát molyol a gép. Ennek az az oka, hogy először hangfájlokat rögzít a merevlemezre, és utána ezeket írja vissza CD-formátumban. Írás előtt megjelenik egy, a szerzői jogokra vonatkozó figyelmeztetés, de ez a zavaró momentum kikapcsolható.

A szerkesztőprogram segítségével akár több CD-ről is összeválogathatjuk a zenét. Ehhez persze sok hely kell a gépen, mert a hangfájlok meglehetősen terjedelmesek. A CD-n levő helyet figyelni a program, és jelez, ha már nem férünk el. A zenék sorrendjét az írás megkezdése előtt változtathatjuk. Sajnos egyre több zenei CD több anyagot tartalmaz, mint ami az írható CD-re felfér, de hát aki másol, ne fanyalogjon...

A szoftver érdekes tulajdonsága, hogy virtuálisan felülírhatunk, törölhetünk állományokat. Ez persze nem valóságos művelet, mert az egyszerű írható CD-n ami egyszerű felkerült, az ott is marad, de ha megnézzük a tartalmat, már nem látjuk a törölt részeket. Ezt egyszerűen úgy éri el a szoftver, hogy amikor újraírja a lemeztartalmat ábrázoló sávokat, oda csak az kerül, amit arra érdemesnek tartottunk. Az a hely persze, amit a felesleges állományok elfoglalnak, örökre elveszett.

Ma már természetes, hogy nem kell egyszerű teletírní lemezt, azt több részletben is megethetjük. Nem árt tudni azonban, hogy az egyszerű felírt részek, a „sessionok” között mintegy 20 MB helyet foglal el a TOC, vagyis a tartalmat rögzítő Table of Content. Érdemes te-

hát hosszabb anyagokat összeválogatni, mint sok apró részletben dolgozni.

A CD-Writer Plus újraírható CD-khez is használható. Ez a mostanában terjedő CD-RW lemezformátum legalább 1000-szeres újraírhatóságot garatál, így a CD-t úgy használhatjuk, mint egy magnószalagot. A CD-RW írása annyiban különbözik csak a megszokottól, hogy előtte formázni kell a lemezt, ez távolítja el a régi adatokat. A CD-

RW lemezek drágábbak és a kapacitásuk is kisebb, mint az egyszerű írhatóké, de aki időnként változtatja adatait, annak megéri. Célszerű figyelembe venni, hogy fájlokat nem tudunk törölni, csak a teljes lemez tartalmát. Ha tehát az archivált anyagból meg akarunk őrizni valamit, akkor azt formázás előtt a merevlemezre kell menteni.

Vagy ötven lemez írása után összefoglalásul csak azt mondhatom, hogy a Hewlett Packard

új CD frója könnyen használható, hasznos szerkezet. Üzemeltetése nem igényel hozzáértést, a mellékelt szoftvevekkel gyakorlatilag minden feladatot megoldhatunk, még a lemezek címkézését is. Bár az írás és különösen az olvasás sebessége ma már egy kicsit alacsonynak számít, de a megélt otthoni és kis irodai felhasználói körnek elegendő.

Lónyai László
lloynai@comptech.hu

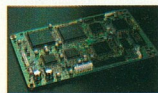
DVD. A digitális évezred technikája

A Panasonic mindig élen járt a csúcstechnológiák lehető leggyorsabb napi alkalmazásában. Üzleti filozófiájához és hírnevéhez méltóan most is elsőként jelent meg a piacon a digitális technika legújabb vívmányával, a DVD lejátszóval. A lemez akár 17 Gbyte tárolókapacitásával és adatátviteli sebességével maga mögött hagyja a legjobb CD-ROM-okat is, így a multimédia bármely területén jól használható. E tulajdonságainak köszönhetően a jelenlegi videomagnók képfelbontásának több, mint kétszeresével rendelkezik, ezért a DVD Video-t ragyogóan éles képek és toló, dinamikus színek jellemzik. A tökéletes képmínőséghez Dolby Digital térhangzás társul, amit eddig csak a legjobb moziból ismerhettünk.

A DVD használatakor egyetlen gombnyomással akár 8 színkronnyelv, és 32 nyelvű feliratozás közül is választhatunk. A Panasonic a világon először jelent meg hordozható DVD lejátszóval is. Az elegáns, LCD kijelzős készülék egyben a világ legkisebb DVD lejátszója. Szolgáltatásainak mennyisége és minősége alapján a DVD alkalmazható a számítógépes adattárolás, a videó-szerverek, az autós navigációs és egyéb információs rendszerek területén éppúgy, mint a hagyományos CD-k lejátszására.

A jövő DVD technológiáját a Panasonic valószínűleg az Ön számára.

További információért hívja a 311-7492 telefonszámot.

Panasonic
KICSIT ELŐBBRE MÁSOKNÁL
www.panasonic.hu

Gyorsuló informatika

Lelkeseedsből indult, mára profi versennyé fejlődött. A gyorsulási versenyek ízére hamar ráértett a közönség, ezért a szervezéssel kapcsolatos elvárások is egyre magasabbak lettek. Ez azonban elképzeltethetetlen megfelelő informatikai háttér nélkül.

A két évvel ezelőtti nyárutón, úgy augusztus tájékán kezdődött az őrület. Legelőször Budaörs határában, a Metro áruház környékén élők figyelték fel a szokatlan hangzavarra, ami egy kedd este a nagykereskedéshez vezető szállítótút felől hallatszott. Egy hét múlva még nagyobb volt a zaj, hiszen futótűzként terjedt a vállalkozó szellemű autósok körében: végre valahol össze lehet mérni a gépeket. A gyorsulási versenyek hamar népszerűek lettek, ám nem várt látogatók, mégpedig a rendőrök is felbukkantak, akik időt, fáradságot és nem utolsósorban pénzt nem kímélve igyekeztek felszámolni az illegális futamokat. Ezt követően hol Óbudán, hol Szentendrén vagy az Omszki-tónál bögtek a motorok, ám a karha-

talom legtöbbször megakadályozta, hogy elkezdődjék a verseny. Ez volt a kezdet a maga dilettantizmusával, amatőr lelkesedésével együtt.

Mára sok minden megváltozott a verseny háza táján, hiszen a hazai autóversenyzés fellegvárában, a Hungaroringen próbálhatják ki gépeiket az érdeklődők, természetesen legális és profin szervezett körülmények között. Az érdeklődés frenetikus volt, hiszen egy-egy alkalommal akár 25 ezer ember is összehűződött a lelátókon. Jelenleg a Forma-1-es futam előtti felújítások miatt szünetelnek a gyorsulási versenyek, de ennek is megvan a jó oldala, hiszen így nyáron a gyorsulási vándorcirkusz egy sor vidéki városba is eljuthat. Ter-

mészetesen egy ilyen nagyszámrendű esemény megrendezése megfelelő technikai és informatikai háttérrel képzelhető csak el.

Az 500 forintos belépő megváltásától egészen a döntők összesített eredményeinek kiszámításáig mindent átfog a verseny informatikai rendszere. Kezdődik mindez már belépteteskor, illetve a jegyek kiadásakor, ami egyébként a Forma-1-es futamokon megszokott technikával működik. Akiik versenyezni kívánnak, azok kitöltik a nevezési lapot, amin a név mellett többek között a versenyjármű típusát, rendszámát, hengerűrtartalmát, teljesítményét kell feltüntetni. Ezt követően az adatok egy részét számítógépen rögzítik, amikor is egy program űrtartalom alapján az öt kategória valamelyikébe sorolja be az autókat. A motorok egy külön kategóriába tartoznak. A startpontra elhelyezett számítógép ennek segítségével gyorsan azonosítja az induló járművet, aminek az infrakapu

átlépésétől a célvonalon történő áthaladásáig eltelt idejét automatikusan hozzárendeli annak adataihoz. A századmásodperces pontosságról Tag Heuer időmérő rendszer gondoskodik, ami a Forma-1-es futamokon már szintén bizonyított. A versenyzők így tetszőlegesen választhatnak maguknak párokat, ám az eredményeik mindig a saját kategóriájukban versenyzőkével lesz összehasonlítva. Éjfélig tart a

boro

versenynek ez a szakasza, eddig mindenki annyiszor – mégpedig ingyen – áll rajthoz, ahányszor csak szeretne. A boxutcánál lévő monitoron a versenyzők folyamatosan nyomon követhetik a saját kategóriájukban indulók időeredményeit, így eldönthetik, be kell-e menniük még a pályára, a jobb idő reményében. Ennek azért van jelentősége, mert éjjel után minden kategóriában megállapítják az első nyolc helyezettet, akik egyes kieséses rendszerben mérhetik össze erejüket, amíg ki nem derül, ki az est legjobbjá.

és 1400-as változatát, ami vegyes működésével képes a szükséges wattszámot biztosítani. A közvetítések elengedhetetlen része a Seheiser SET 1081-es rádiós mikrofon, ami VHF tartományban üzemel, és több száz méter távolságról is tökéletes hangátvitelt tesz lehetővé. De még olyan apróságokra is oda kellett figyelni szervezők, hogy a rendezők által használt fülhallgatók a verseny közbeni nagy hangzavarban is használhatóak legyenek, ezért olyat kellett választani, ami a külső zajokat tökéletesen kiszűri. Szintén a kommunikációt segíti a

A versenyek népszerűsége miatt a nézők szórakoztatásáról is gondoskodni kellett, ezért egy Pioneer 3*3 egységes, ám tetszőlegesen bővíthető – nappali fénynél is tökéletesen látható – ötvéskivonatú folyamatosan követhető a pályán történő események. Természetesen a képen kívül megfelelő kihangosítás is szükséges, amiről Bose 802-es mobil, vízálló, széles sugárzású fokkal működő akusztikus ágyúik gondoskodnak. A területet nyolc darab 1000, illetve két darab 1200 wattos készülék tökéletesen lefedi, így a nézők semmi fontosról nem maradnak le. A megfelelő hangosítás azonban elkerülhetetlen jó erősítők nélkül, ezért választották a szervezők a Crown "CSL" 800

Motorola Tetra rádiórendszere, amivel a rendezők és a biztonsági személyzet stabil kapcsolatot tarthat fenn egymással. A pályának egyébként saját GSM tornyán, hiszen kedd estéknél csak úgy nyüzsgönek itt a maroktelefonok, hiszen otthon, a tévé előtt ülőket muszáj értesíteni, úgy kedvenceiket éppen most láthatják a tévében száguldozni.

Augusztus 25-től mindezt a Hungaroringen élvezhetik az érdeklődők, ugyanis a vidéki körutazást követően ismét visszatér Magyarórára a verseny. Ahol nemrégiben még Forma-1-es kocsik dübörögtek, ettől kezdve – legalábbis kedd estéknél – a civil sofőrök a főszerep.

Fülöp Norbert

MINDEN KORBAN SZÜLETNEK NAGY ALKOTÁSOK

INGYENES
logisztika
szolgáltatás

ORLANDO

Pentium 233 MHz, 32 MB RAM, PCIISA busz kialakítás, 400X chipset, 53 Tbit 64V+ video vezérlő, 15" digitális P&P monitor, aktív hangszóró, 24x CD, 2,1GB HDD, 16 bit-es hangkártya, stereo rádió kártya, Windows 95 (magyar) operációs rendszer

ingyenes
logisztika
szolgáltatás

PLATINUM

Pentium II, 266 MHz, 64 MB RAM, PCIISA busz kialakítás, 400EX chipset, ATI 3D RAGE II+ DVD video vezérlő, 17" digitális P&P monitor, aktív hangszóró, 24x CD, 2,1GB HDD, 16 bit-es hangkártya, stereo rádió kártya, Windows 95 (magyar) operációs rendszer

melyek a tartalom és a forma harmonikus ötvözetét nyújtják. A XX. század végének klasszikus művei a Platinum és az Orlando, a Packard Bell legújabb két modellje, melyek teljesítményükkel és megbízhatóságukkal is lenyűgözik az embereket. Barátságos szolgáltatásaikkal, mindenki számára lehetővé teszik a legkorszerűbb kommunikációs eszközök egyszerű és könnyű használatát. A Platinum és az Orlando méltó klasszikusai jelenlétüknek, hiszen emberivé teszik a legfejlettebb technikat.

Amikor Ön a Packard Bell mellett dönt, akkor biztos lehet abban, hogy olyan számítógépet választ, amely hosszú éveken át megbízható és barátságos segítőtársa lesz.

Packard Bell

Отthon a számítástechnikában

•1149 Budapest, Bosnyák tér 5.

<http://www.packardbell.szivna.hu>

Vezérképpiselet: SzivnaNet Kft.

Budapest InterPC networking Kft. (1) 216-2628 • IRODÁVILÁG (1) 270-6325 • KERAVILL City (1) 465-1002 • MEDIA MARKT (1) 347-1650 • OFFICE DEPOT (1) 419-4151 • OMIKRON Szövetkezet (1) 313-7853 • PC Soft Kft. (1) 120-3442 • Skála Aruház (1) 185-2222 • Debrecen FONIXCOMP Kft. (52) 410-571 • Győr DIGITALTECHNIKA (96) 414-411 • Hódmezővásárhelyi DELFIN Computer Rt. (62) 246-810 • Kaposvár MICROKAL Kft. (82) 420-513 • Kecskemét HC Fair Kft. (76) 482-186 • Miskolc dt. LAN (46) 412-368 • NET Rendszerház Kft. (46) 411-412 • Nagykanizsa HC Byte Kft. (93) 314-333 • Pács COM-PUTER-TECHNIKA Kft. (72) 450-207 • HC Pointer Kft. (72) 504-080 • Székesfehérvári UNICOMP Kft. (22) 327-446 • Szekszárd KVANTUM Kft. (74) 419-341 • Szombathely FLAG Szecchi Kft. (94) 322-134 • Törökbalint CORA (23) 515-583

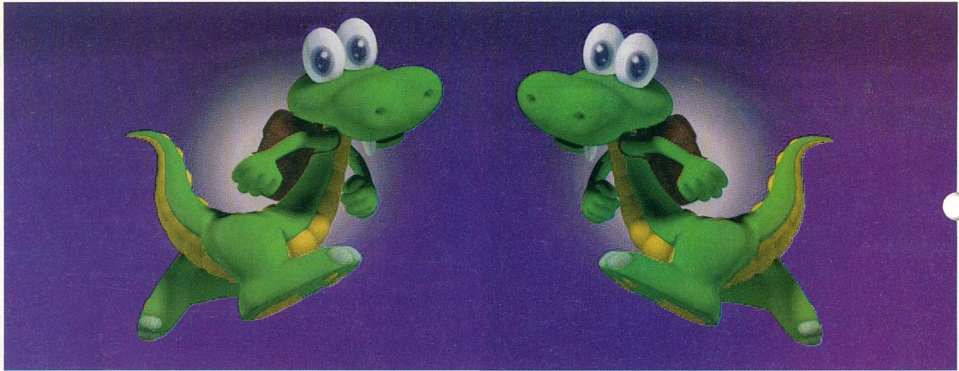
Hot line:
(1) 252-0545

Croc – egy krokodil kalandjai

A platform, más néven „mászkalós” játékok jelentik talán a legnépszerűbb kategóriát az első otthoni játék- illetve számítógépek megjelenése óta. Biztosan sokan emlékeznek a Prince of Persia kalandra, amely

A platform játékok új úttörője, a háromdimenziós Croc kellemes perceket szerezhet minden korosztálynak. Igazi mesehős krokodilbőrbe bújva kell megmentenünk barátainkat a gonosz Dante báró fogságából. A játékhoz a mesevilág figurái egy emberként szurkolnak nekünk.

nehezen megközelíthető helyről, még a ládák belsejéből is kivadászni, mert utunk során rengeteg ellenfél vár arra, hogy karmai közé szorítson bennünket. Vannak olyan pályarészek, ahol az ellenfelek hógolyóval dobálnak minket, máshol más veszély le-

a PC-ken is hódított, még a „hőskorszakban”, vagy a Super Marióra, amely talán az a program, amit a legtöbb számítógéptípusra és konzolra adaptáltak. A platformjátékokat általában a könnyű kezelhetőség jellemzi, hisz igazán nincs más feladat, mint a „főhőssel” egy mesészerű világ könnyebb-nehezebb pályáin átjutni, feladatokat megoldani, és a legvégén a „főgonoszt” más halmazállapotúvá alakítani.

Köztudott: a számítógépek rohamos fejlődésével a computerjátékok is hatalmas változásokon mentek keresztül. Szébb kép, jobb hang, nagyobb terjedeleme, gyorsabb játék, satöbbi. Ezzel párhuzamosan a platformjátékok is kezdenek kilépni az egyébként jól bevált kétdimenziós síkból, a főhős már nem csak a bal vagy jobb oldalát, esetleg feje búbját látattja, hanem nagyobb moz-

gásszabadságot kap a térben (például Tomb Raider). A játékkészítők egyre inkább a vizuális élmény növelésén dolgoznak, és a grafikus gyorsítókártyák megjelenésével újabb határt léphetnek át: a játék még szebb, még gyorsabb lehet. A 3Dfx-es vagy a többi háromdimenziós szabványú gyorsítókártyák támogatása lassan alapfeltétel, főleg az ilyen típusú játékoknál, ahol a grafika sokat számít.

A nemrég az Ecobit forgalmazásában megjelent Croc: Legend of the Gobbos a képléményt tekintve megállja a helyét. A játék már-már rajzfilmszerű – köszönhető ez a háromdimenziós hatás mellett a programot beépítő remekül kivitelezett állatfiguráknak.

Lássuk hát a történetet!

Croc, a krokodil kis kosárban úszott a folyón lefelé, míg meg-

nem állt egy sziget partján. A szigeten a „Gobbo”-nak nevezett szőrnök lények élnek. A király, Rufusz maga vállalta a kis jövővény nevelését. Croc hamar felcseperedett, a király megtanította mindenre, ami csak tudott. A konfliktus akkor következett, amikor a „rossz” Dante báró hadseregével betört a szigetre, és csapdába csalta a hiszékeny kis szőrnököket. Croc az egyetlen, akit nem sikerült elfogni. Most rá, azaz ránk vár a feladat, hogy a környező szigeteket bejárva megkeressük és kiszabadítsuk elfogott társainkat.

A játékban négy szigetet kell bebarangolni, ha valamennyi „bonusz-szigetről” összegyűjtjük a összes tárgyat, akkor egy ötödik szigeten is játszhatunk. Sőt, ha valamennyi kis élőlényt összeszedjük, további pályák tárulnak fel előttünk. Érdemes körültekintően végigkalandozni a sziget hat pályáján, mert nem csak a pályavégi gong megütése a cél. A szigeteken a rengeteg felszedhető tárgy közül a gyémántok a legértékesebbek: a sérthetetlenéget biztosítják. A drágaköveket érdemes minden

selkedik ránk, például luftba kapaszkodva kell átrepülni a szakadékok felett. Ha minden pályát átveszeltünk a kis krokodillal, akkor következnek a főellenségek. Ezek a teremtmények a báró gonosz varázslatainak eredményei. Érdekes például, hogy az ártatlan katicabogárból bokszó szörnyeteg válik, de más hajmeresztő átváltozásoknak is szentantúli lehetünk. Ha legyőztük az ellenfeleket, akkor továbbrepülünk a következő szigetre.

Egyébként minden sziget egyéni ellenségekkel valamint időjárás- és környezeti tulajdonságokkal rendelkezik. Van ahol csúszik a jég, van ahol úszhatunk – mint egy igazi krokodil – a langyos vízben. A játék ötletes, a helyszínre, a grafika változatos, tele van látványossággal és mókás epizódokkal.

Talán az egyetlen negatívum a hardverkövetelmény, a maximális élményt nyújtó zökkenőmentes játékhoz erős gép ajánlott, olyan atomerőmű kategóriájú. Magyar kézikönyvvel kiegészítve kapható.

Visontai Kálmán

kalkmika@compuserve.com

**Second-hand PCs, screens¬ebooks
in large numbers to get at low prices from:**

Computer direkt GmbH & Co. KG, Germany
Phone: 0049-8362-935041; Fax: 0049-8362-935055
E-mail: info@computer-direkt.com

Nem szabad elfelejteni, hogy az e-mail és a hagyományos levél között nincs akkora különbség. Kívánatos, hogy az elektronikus formában továbbított leveleink legalább olyan udvariasan legyenek megfogalmazva, mint a papír alapú levelezésünk. Annak ellenére, hogy a hírcsoportok leveleit több ezren olvashatják szerte a világban, az interneten a tegeződés a szokás. Ne feleddük: ha a Send (küldés) gombot megnyomtuk, utána az esetek többségében már nem tudjuk megmondani magunkat. Ezért a Netikett egyik legfontosabb szabálya: ne írj le olyasmit, amit egy sima levélben nem írnál meg, és amit nem mondanál mások előtt az illető szemébe.

De mi is az a Netikett? A kifejezés (angolul „Netiquette”) a háló és etikett szavak összevonásából jött létre, legtöbbször így hívják az internet-felhasználóktól megkövetelt viselkedési normák gyűjteményét. Minden iskolának, helyi hálózatnak, levelezőlistának lehet ilyen kisokosa, a „nagy” Netikett viszont az évek során már kvázi szabvánnyá lépett elő.

A szabálygyűjtemény sokáig kiszorított a Usenet-hírcsoportokban, alapvető célja az, hogy megakadályozza a teljes káoszt.

Sok szabály általános, gyakran magától értetődőnek tűnő dolgokat ír le. A magatartási normák mellett tartalmazza az üzenet felépítésének lépéseit, figyelmeztet a megfogalmazás, az aláírás és a tömör fogalmazásmód alkalmazásának szükségességére.

Az alapvető szabályok közé tartozik, hogy nem szabad elfelejteni: a másik oldalán is csak egy ember ül. Annak ellenére, hogy a Usenet-csoportokban a kommunikáció anonimnak hat, mégis emberek közti párbeszédről van szó. A jó modor általános szabályai a kibertérben is érvényesek.

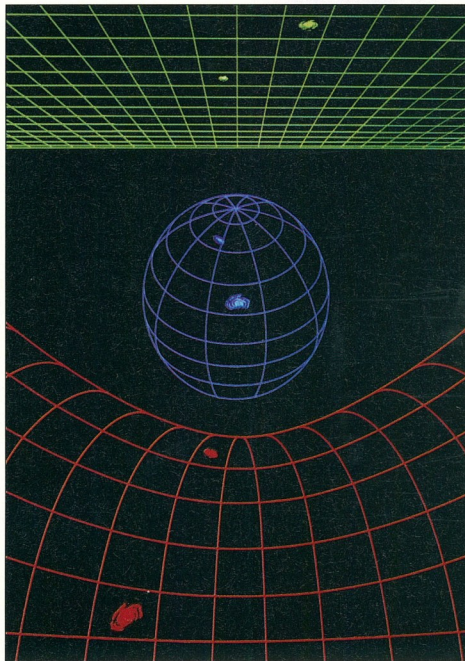
Mielőtt válaszolunk egy üzenetre, olvassuk többször végig, és „emészük meg”, vagyis gondoljuk át, mire akarunk válaszolni. Írott szövegeknél nagy a félreértés veszélye, hiszen hiányzik a szöveg információtartalmát relativáló emberi hang, amely azonnal elárulja, ha a beszélő ironikusan szól valamiről. Ha vala-

Netikett

miről humoros megjegyzést teszünk, lehetőleg használjuk a nevetős (:-) smilie-kat. Ezekkel a karakterekkel összeállított kis fejjekkel jól jelezhető a szerző hozzáállása az adott témához.

Az üzenetek mindig megszólítással kezdődnek, és aláírással, vagy legalábbis monogrammal záródnak. A body-text, vagyis a

vagy mobil telefonszámunkat, ICQ hívószámunkat. Idézhetünk benne kedvenc filmünköt, esetleg Cicerótól. Vannak olyan programok, amelyek véletlengenerátorral jelölik ki az aláírásban szereplő szöveget. Fontos, hogy az aláírást ne méretezzük túl. Nagyon idegesítő a kétsoros válasz végére illesztett egyoldalas alá-

levél érdemi része így tartalmazza az alapvető információkat a kilitünkről. Sok levelezőprogram ugyanis nem mutatja a továbbítás során az üzenetre „rakódott” vezérlősorokat. Elég a levelet egyszerűen továbbküldeni (forward), és az eredeti levélíró nevét csak szövegszerkesztővel lehet előbányászni.

A levelet nem csak udvariaságból írjuk alá, akkor is fontos lehet, ha választ várunk a címzettől. Az állandó aláírás a legtöbb levelezőprogramban szerkeszthető. Tartalmazhatja internetes honlapunk címét, munkahelyi, otthoni,

írás. Az ASCII karakterekből készült rajzok szintén nem minden esetben aratnak egyértelmű tetszést. A továbbítás során a sorok szétszicsázhatnak, és a levélünk végére álmódott maciejéből értelmetlen karakterhalmaz lesz.

NE KIABÁLJUNK senkivel levélben, a nagybetűs írásmód ugyanis nem a szavak kiemelését, hanem emelt hangú beszédet, sőt ordítást jelent. Már ezzel meg lehet valakit sérteni. A mondanivalónkban általunk fontosnak tartott részek kiemeléséhez inkább szílagokat használjunk.

Elküldés előtt ellenőrizzük a

helyesírást, a címzetteket (valóban nekik akarunk írni) és az esetleges csatolt fájlokat. Nagyon kellemetlen, ha az üzenetben a csatolt állomány megszerzéséig eszeteljük, aztán végül kifejezzük a levélből.

Mielőtt bármit is felküldénénk egy hírcsoportra vagy levelezőlistára, olvassuk el a FAQ-ot (frequently asked questions, gyakran feltett kérdések). A legtöbb csoportnak és listának megvan a maga szabálygyűjteménye. A FAQ ezen kívül azt is megakadályozza, hogy az újonckor értelemkérő kérdései feltartsák az üzenetforgalmat. Feltétlenül csak a témához illő üzenetet küldjünk fel a listára, a hírcsoportra. Magánjellegű hozzáfűzvényeket inkább külön e-mailben beszéljük meg. Ugyanez fordítva is érvényes: ha egy feltett kérdésre válaszolni tudunk, akkor azt a lista nyilvánossága előtt, és ne titkolózva tegyük meg. Lehet, másokat is érdekel, és holnap megint felteszik majd a kérdést.

Minden választ szerkesztünk meg, vegyük át az eredeti levélből a hivatkozott részeket. Hírcsoportok esetében előfordulhat, hogy a válaszuk hamarabb érkezik meg, mint a kiinduló üzenet. Mégse küldjük vissza az egész levelet, hanem pontonként csak azt a két-három sort szerepeltessük, amire utalunk. Sok levelezőprogram automatikusan > jelet tesz be az idézett részek elé, és így azok nem keverednek a mi mondanókkal.

A flaming (lángolás) eredeti értelmét veszve számítógépes, netán online zajló veszekedés jelent. Ha tehetjük, lehetőleg ne adjunk okot mérges levelek megírására. (Például ne érdeklődjünk feltett Microsoft-programok internetes lelőhelye után a Microsoft-kezelők hírcsoportjában.) A flaminget sehol nem látjuk szívesen, mégis vannak olyanok, akik newsgroupok forgalmát terhelik egymás nagypulásával. A flaming ellen nagyon keményen fellépnek a rendszergazdák és a hírcsoportok moderátorai: a kezdeményező esetleg a további üzenetéből is kizárhatják.

Vétes A. Balázs

Az EMU nem kamu

- avagy az euro és a pendely

Nyakunkon az EMU, a maga eurójával egyetemben. Meggyűlik a bajuk e kettőssel azoknak is, akik most még azzal áltatják magukat, hogy az egyesült-egyesülők Európához nem tartozóra nem lesz hatással a Gazdasági és Monetáris Unió (Economic and Monetary Union=EMU), és az egységes európai pénz, az euro.

Eddig csupán a 2000. év októzia informatikai problémákkal riogatták a szegény embert, mondván, ha nem teszi gépét, rendszerét megfelelővé a 2000. évvel beköszöntő kihívásoknak, akkor neki lőttek, a legjobb, ha önként távozik az üzleti életből. Az ezredégi bomba időzítője mind hangsúlyosabban ketyeg, ráadásul az újabb veszélyforrás.

Az EMU-euro páros egy esztendővel előbb kezd kifeléti áldásos hatását, mint a millenniumi bomba. Tudniillik az egységes európai pénzre felelték az országokban 1999. január 1-jétől már euróban, pontosabban euróban is számolnak, de ne nyargaljunk ennyire előre.

Felmerül a kérdés: miért kell ennek az egésznek ekkora fenéket keríteni, hiszen nincs másról szó, mint hogy egy pénzzel több lesz e sárgolyón. Ahhoz pedig hozzászokunk már, hogy az egyes nemzeti pénzek között az éppen aktuális keresztárfolyamokkal teremtnék szorosnak mondható kapcsolat.

Ha egyszerű magyar állampolgárként közelítek, kétségkívül nagy változást nem hoz az EMU-euro ikerpár. Mert ha például pendellyel kívánjuk megelégni szívünk hölgycé, és azt mondjuk Párizsban, a pendely fővárosában akarjuk megvenni, nos ebben az esetben nyugodtan elvégezhetjük a jól begyakorlott át-számlást a francia frank, vagy netán a helyét lassan átvevő euro és a magyar forint között.

Egészen más a helyzet, ha példának okáért a pendelygyártásban utazunk, és kiterjedt üzleti kapcsolatban állunk a párizsi

székhelyű pendelyipari vállalkozásokkal. Üzletembertként hamar rá kell ébrednünk arra, hogy az euro bevezetése gyökeres változásokat von maga után, s a változások minket, magyarokat sem hagynak érintetlenül. Legfőképpen integrált vállalati információs rendszerünk kerül veszélybe. A vállalatunkról naprakész információkkal szolgáló rendszerben ugyanis az EMU koncepcióját megalkotók előirásai szerint mind az általuk megszabott pontossággal kell a különféle nemzeti pénzek közötti kapcsolatot megteremteni. A brüsszeli EMU-főnökök úgy határoztak: az egyes nemzeti pénzek között mindig az eurón keresztül kell számolni, akkor is, ha az adott pénzek az EMU országaié, és akkor is, ha az egyik az EMU végein kívülről való. Ha az ügyletben szerepel egy pénz az EMU-hoz tartozik, felejtjük el a hagyományos keresztárfolyamot – szól a brüsszeli intelem, s ennek messzenem következményei vannak.

Magától értetődő, hogy az EMU-hoz tartozó országok üzleti vállalkozásai számára 1999-től nincs más út, mint az euro útja. Üzleti információikat, adataikat euróban fogják nyilvántartani, továbbá az egyébként teljesen szokványos üzleti folyamatok (megrendelés, számlázás, állóeszköz-nyilvántartás, raktári készletek kezelése stb.) vezénylése során is át kell állniuk az euroalapú rendszerekre.

Az európai gazdasági és monetáris unióhoz nem tartozó ország vállalkozásait olyan mértékben érinti az euro bevezetése, amilyen mértékben az adott vállalkozás EMU-béli cégekkel működik együtt. Korábbi példánknál maradván, ha egy magyar cég élén a pendelyiparban szorgoskodunk, és francia divatházakkal állunk napi kapcsolatban, akkor jobb, ha felkészülünk az „eurósodásra”, vagyis arra, hogy a jövő esztendő kezdetével képes legyen számítógépes rendszerünk kezelni az „eurós” ügyleteket.

Mondanunk sem kell, hogy az EMU-hoz tartozó országok „nem EMU-s” országokban tevékenykedő leányvállalatai számára ugyancsak az „eurósodás” az egyetlen lehetőség: ha az anyacég átéli az euróra, akkor a még oly távoli „leánykái” sem tehettek mást.

Ha van mivel. Az EMU-euro a szoftveriparnak szintén feladja a leckét. Az eurós merőben más, mint az eddig megszokott keresztárfolyamos átszámítás, ezért aztán az integrált pénzügyi, vállalati információs rendszerek fejlesztő-forgalmazó szoftvercégek azon tüsténkednek, hogy még idejében, azaz 1999 beköszönté előtt megjelenjenek termékiük „eurósított” változatával. Hogy ez így legyen, a szoftverházaknak mindent tudniuk kell arról, miként is határoztak Brüsszelben a számítási és egyéb szabályokat illetően, továbbá arról is, miben adnak szabad kezdet a fejlesztésnek. És mindehöz – a szoftverfejlesztéshez – pénz kell, sok-sok pénz. Várhatóan az integrált vállalati információs rendszerek gyártói közül lemorzsolódnak majd azok, akik nem tudják idejében felvértetni termékiüket az euro kezelésére.

Az EMU tehát valóban itt van a nyakunkon. A számítástechnika felhasználóit és fejlesztőit egyaránt világszerte próbára teszi a közeli hónapokban, újabb alkalmat adva arra, hogy az érintettek bemutathassák, mennyire gyorsan képesek a változásokhoz alkalmazkodni.

Mester Sándor

** (A teljesség kedvéért jegezzük meg, a 2000. év informatikai problémájára a számítástechnikusoknak köszönhető, akik a nem is oly távoli múltban, az egységnyi tárolókapacitás drágaságára hivatkozva az évszámblól mindössze az utolsó kettőnek szorítottak helyet programjaikban. Az EMU-euro a politikuskok műve. Kérem, ezekkel vagyunk körül-véve.)*

Jön az euro

Az Európai Unió tagországai megállapodtak abban, hogy közös valutát fognak használni, az eurót. Eddig nem mindegyik EU-ország vállalta, hogy „eurósodik”, de elvárás, hogy a közeli jövőben így legyen. Azok az országok, amelyek már eldöntötték, hogy át-terme az euro használatára, a következő áttevés szerint tervezik az átállást:

1999. január 1.: A Gazdasági és Monetáris Unió (Economic and Monetary Union=EMU) országai minden nemzeti valuta keresztárfolyamát az euróhoz viszonyítva rögzítik, mégpedig 6 értékes jegy pontossággal. E keresztárfolyamok a szó szoros értelmében rögzítettek, nem változtathatók később, azaz nem úgy működnek, mint a korábbi európai pénzrendszerben. Ettől a naptól kezdve az EMU-országok nemzeti valutái mint az euro „alvalutái” működnek.

2002. január 1.: Ettől a naptól fogva az EMU-hoz csatlakozott országokban az euro teljesen átveszi a nemzeti valuták szerepét.

2002. július 1.: Eddig a napig az EMU-országokban mindenütt kivonják a helyi pénztiket a forgalomból.

EMU-tények

- Az EMU-ba való felvételtől formálisan tán 1998. május 3-án Brüsszelben a kormányfők találkozáján döntöttek, mi-nősített többséggel.

- Az Európai Unió 15 tagállamából 11 léphet be az EMU-ba (Dánia, az Egyesült Királyság és Svédország nem kíván tag lenni, Görögország pedig – mivel nem teljesítette az EMU követelményeit – egyelőre nem csatlakozhat).

- Az EMU 1999. január 1-jén debütáló válogatot tizenegye az alábbi: Ausztria, Belgium, Finnország, Franciaország, Hollandia, Írország, Luxemburg, Németország, Olaszország, Portugália, Spanyolország.

Közbeszerzési kátyúk

Mintegy hárommilliárd forint sorsáról dönt várhatóan június végéig a Miniszterelnökség Közbeszerzési és Gazdasági Igazgatóságának a közbeszerzéssel foglalkozó informatikai részlege. A pályázatokat múlt hét keddig kellett a cégeknek leadniuk, amelyek két kategóriában szállhattak ringbe: szoftverben és hardverben.

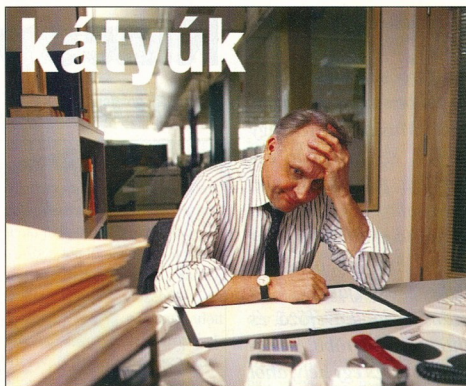
A tavalyi, szintén egyéves lejárati közbeszerzési tender győztesei közül várhatóan jó néhány újra ringbe száll a közzétmények informatikai piacának megszerezésért. Az áprilisban kiírt pályázat fizetést 42 cég vette meg, darabonként 100 ezer forintos áfás áron. – Sok multinacionális vállalat és kisebbek is érdeklődtek a pályázat után – miként azt Nagy Cirok László, a közbeszerzési igazgatóság egyik szakértője elmondta –, és mi 36 cég pályázatának benyújtására számítnak. Mivel szoftver kategóriában általában jóval kevesebb a beszállító, ebben a szekcióban négy, míg a hardverek esetében (alkatrészek, irodai alkalmazások, eszközök, négyféle PC kategória, printerek) 8-10 győztes hirdetnek majd.

A tavalyi projekthez képest az idei sokban aktualizálódott. Gellén Gábor közbeszerzési igazgató szerint a technika fejlődésével még szakszerűbb kiírásokat kellett megfogalmazniuk. Mivel azonban a közalkalmazotti munkahelyek nem épp a legmodernebb gépekkel felszerelték, a közbeszerzési pályázat meghirdetésével az a paradox helyzet állt elő, hogy olyan alkatrészek beszállítására is partnert keresnek, amelyeket a világon már szinte sehol nem gyártanak. – A 486-os processzorok beszerzésével így valószínűleg nehézségeink adódnak majd – vélekedik az igazgató. – Vagyis előfordulhat, nem akad jelentkező a tenderre.

Bár a közüzemekben használt rendszereknek és gépeknek nem kell az új technológia legfrissebb vívmányait alkalmazni, sőt ennek előtérítésére nincs is pénz, bizonyos minőségi követelményeknek eleget kell tenni.

Kétszeri László közbeszerzési szakértő, a pályázat egyik szerkesztője, minimális feltételként az ISO 9000-9001 tanúsítványokat szabta. Ezeken felül – mivel az állami intézménynek jobbára Microsoft-alkalmazások futnak – a termékeknek hálózati szoftver kompatibilitással is rendelkezniük kell. – A feltételek azonban azt jelentik – állapítja meg Kétszeri –, inkább külföldi, s nem magyar cégek termékei nyerik a tendert. Kévs olyan magyar áru van ugyanis, amely a Microsoft-kompatibilitásnak és a minőségi tanúsítványnak egyaránt megfelelne. A tavalyi nyertesek között egy magyar termék típus akadt mindössze: az Alba-comp számítógépe.

A közbeszerzési pályázatok elbírálásakor az Európai Unióval azonos szempontokat latolgatnak. Így a minőség és a hálózati integrálódásán kívül górcső alá kerül a termékek menedzselhetősége is. Mivel a hardverek, szoftverek szállításától sokkal drágább az üzemeltetés, a rendszerek fenntartása, hangstílyos, hogy munkaidőn kívül beindíthatóak-e a rendszerek, a zónaponti gépről elvégezhető-e a karbantartás, jelzi-e a rendszer hibáit. – Ezért, ha az alaplan nem menedzselhető – mondja Kétszeri László –, nem tudjuk értékelni a pályázatot. Változott a tender abban is: tavaly külön kategóriaként szerepelt a szolgáltatás, a hálózattépítés, a szoftvertámogatás. Am mivel az intézmények ezeket együtt veszik igénybe, a mostani pályázat ugyanígy, a szállítótól követeli meg, hogy installálja, üzemelje be termékeit, ellenőrizze működését, illetve szervizeljen is. Külön elbírálást érdemel, ha a rendszer megoldást

nyújt, illetve már tartalmazza a 2000-ik év problematikáját.

A kiírásnak – miként a fentiekben is kitűnik – leginkább csak a drága (kb. 300 ezer Ft/db) brand (márkás) gépek felelnek meg. Ezekből mintegy 10 ezer darabot kívánnak most beszerezni. Ráadásul az állami hivatalok kizárólag a közbeszerzési pályázat nyertesétől vásárolhatnak. Így az elkövetkező 30 napon nagy csatározások folynak majd a hardverpályázatok elbírálásakor:

ki kapja a biztos kenyeret eddigi állami megrendelés.

Az interneten is publikált Közbeszerzési Értesítőből még több információt nyerhetünk a pályázati feltételekről. Az értesítő (www.kozbeszerzes.hu) az informatikai projekten kívül 5 más kategóriát is meghirdetett. Így szerepel benne még egy, hasonlóan sikamlós és jól jövedelmező ág: a közhivatalok gépjármű- és üzemanyag-ellátása, szállítása is.

Gecse Mariann

**PrintPartner
lézernyomtatók**

10 / 12 / 14* / 16* lap/perc,
10 / 12 / 11 / 12 MB RAM,
A4, 600x600 dpi

852 kódlap.
250/500 lapos adagoló.
Opciók: Ethernet Interface,
Postscript2, *DUPLEX.
Macintosh-hoz is!

2,30Ft/lap nyomtatási költség
10000 lapra tavaszi AFA-nál

PrintPartner nyomtató vásárlása esetén
CD-T adunk ajándékként!

Procomp-Hungary Kft.
1107 Budapest, Szálasi u. 21.
tel: 262-6631, 261-8235,
260-4348, fax: 260-6315

NEW NETWORK

HÍRADÁSTECHNIKAI ÉS KERESKEDELMELI KFT.
1035 Budapest, Szendrői út 19.
Tel.: 250-1099, 436-0870, 436-0874 Fax: 250-1652

ERICSSON és Panasonic
telefon-alközponti rendszerek és hálózatok telepítése, garanciális és garancián túli karbantartása.
TARTÓS BÉRELTELI LÍZING
Kérje referencialistáinkat!

NAGYKERESKEDÉSŰ AJÁNLATÁBÓL:
Digitizer telefonalközpont
2/8-4/16 kiépítésig
QUANTE ISDN telefonalközpontok és telefonalközpontok
Primer és ISDN2 hálózati terminál adapterek

**HÁLÓZATI ANYAGOK
PROFIKNAK**

- QUANTE és KRONE rendszerek és hálózati szerelvények
- RIT és PANDUIT CAT.5 strukturált hálózati anyagok
- kábelök és vezetékek közvetlenül a gyártótól
- UTP és STP kábelek ISO minősítéssel, Angliából
- rackszekrények, patchpanelek és szerelvények

VIZSGÁLÓ- ÉS TESZTMŰSZEREK

- ITTEST ISDN „D”-csatorna analízator
- DOS és WIN programmal
- EASY TEST vonalteszt és érpár-azonosító detektorral
- INFOTEST hálózattesztvizsgáló és analízator műszer
- vizsgátelefonok telepelei és telep nélküli

KÉRJÜK, HOGY LÁTOGASSA MEG INTERNET-OLDALAINKAT IS
<http://www.network.hu>

Budapesten, a Lónyay utcában létezik egy hely, amelyről szerencsére egyre többen tudnak. Budapest Music Center, így hívják, egy hét híján éppen két éve alapították, nonprofit szellemben, alapvetően a lelkesedésre építve. Egy hely, ahol van bakelit-lemezjátszó és számítógép, kávéfőző és internet, mi több, hangszerek is. És egy hely, ahol a hazai zeneszerzőkkel és előadóművészekkel komolyan foglalkoznak. Mert Gööz László és társai pontosan tudják, ezen a területen Magyarországon világszínvonal van.

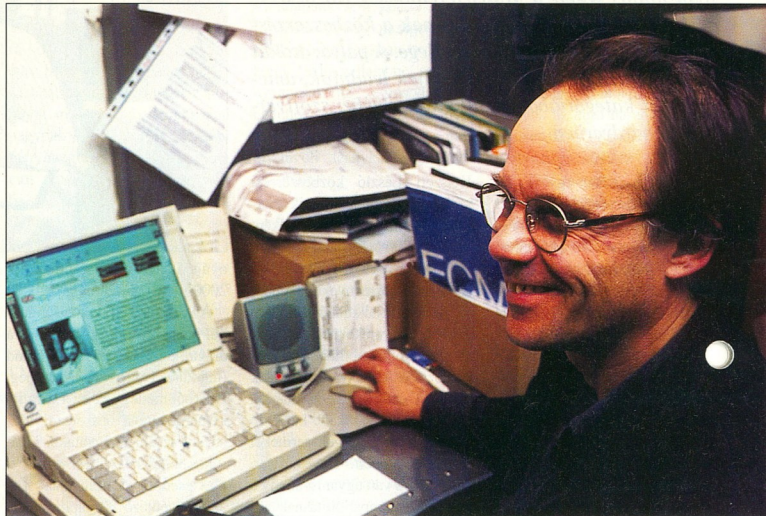
– Húsz éve tanítok a Zeneművészeti Főiskolán, tíz évet töltöttem a 180-as Csoporttal, több mint száz lemezen játszottam, zenekarokat alapítottam, és ennyi ideje nézem, hogyan kállódnak a magyar tehetségek, mennyire kevés számukra a kifutási lehetőség – magyarázza Gööz László. – És akkor jött az internet. Zeneszkollegáimmal kialakítottuk a koncepciót: itt, a Lónyay utcában létrehozunk egy zeneszentrikum internetes információs központot, valamint egy szakmailag kifogástalan adatbázist. Húsz-huszonöt milliósi beruházásról van szó, ha ezzel az ötlettel bárhol a mentem volna, kiröhögtek volna. Darabokból kezdtem ezért összerakni, először megvolt a hely, ahol két évig rohadtak a vasak, aztán különböző szponzorpénzekből és saját zsebből fejlesztettünk, lett egy gép, aztán egy újabb, jelenleg pedig kilenc van.

– Mire helyezik a fő hangsúlyt?

– A weblapunkra alapszolgáltatásként feltesszük az aktuális koncertek helyét, dátumát, esetleg azok műsortervét, de minket valójában a zeneszerzők darab-

Nincs varázslat, nincs na

Gööz László a Budapest Music Centerről

jai, azok hangszerelése érdekelnék, az előadásmódtól a kottagrafikáig. Elkezdtük hát egy zeneszerzői és előadó-művészi adatbázis kiépítését, és másfél hónapja megkaptuk a Europe Online best of Europe-díját. Ezt elsősorban Kocsis Zoltánnak köszönhetjük, aki elhozta nekünk a saját maga által rendszerbe rakott diszkográfiáját, több mint ötszáz lemez részletes adatait, és ezt mi egy sajátos keresőrendszerrel feltettük a világhálóra. Ha valakit érdekel, meg tudja nézni, hogy Liszt melyik darabjait játszotta lemezre, hány perc a mű, melyik kiadónál jelent meg, mikor, kik játszottak még vele. Ez egy ember életműve, nekünk a feldolgozása háromheti iszonyatos munka. Kezdetben azt hittem, hogy ennek az adatbázisnak a létrehozása gyorsabban fog menni, nyilván azért, mert nem voltam tisztában azzal, mekkora munka, mekkora adathalmaz ez, és milyen személyes kapcsolatok és viselkedérendszert kell kiépíteni ahhoz, hogy Magyarország teljes zenei életét átlássuk. Petrovics Emílinek, az egész szakma doyenjének és tanárának életmű-

vét éppúgy, mint a közéggenerációt képviselő Faragó Béláét vagy a fiatal Kondor Adámét.

– Tesznek különbséget, súlyoznak a zeneszerzők és előadóművészek között?

– Nem. A Budapest Music Centernek hivatalosan nincs véleménye. Se Petrovics, se Sári, se Kondor darabjáról.

– Meddig tartanak a műfaji határok?

– Mi szinte kizárólag a klasszikus és dzsessz zeneszerzőkkel, illetve előadóművészekkel foglalkozunk és a határos területekkel, folkdzsessz, dzsesszrock, esetleg underground. Úgy gondolom, Európa – és talán a világ – zenei központja az elmúlt ötven évben egyértelműen Magyarország. Kurtág György, Ligeti György, Eötvös Péter a vezető harmas, Boulez, Schnittek, Xenakis csak utónők. És ez nem itthon állítja, hanem külföldön. Persze mindhárom zeneszerző külföldön él, az egyik hatvanévesen, a másik kettő fiatalon

hagyta el ez a térséget, de ez más kérdés. Magyarországon tényleg nagyon jó zeneszerzők és zenészek vannak, és a világ alig tud róluik valamit.

– Az internet mégiscsak viszonylag szűk közönség.

– Igen, ez valóban szakmai ügy, a nagyközönség ettől még nem ismeri jobban meg őket. Ezért határoztuk el, hogy az 1999-es frankfurti könyvkiállítás magyar napjaira – ha beledöglünk is – kihozzunk egy magyar zenei CD-sorozatot. Mintegy 25 zeneszerző és 10 előadó vagy csoport van nálunk, akiknek lemezeit érdemes lenne kiadni erre a különleges alkalomra, amikor Magyarország felé fordul a világ. Dukay, Vidovszky, Jeney, Vajda, Serey, Kondor, Faragó, Ormándy, Sári, Melis, Csapó, Sár, Petrovics, Szőlőssy, Szervánczky, Weiner, Kocsár, Kurtág, Gémesi, Tihanyi, Eötvös, Ligeti – igazán imponáns névsor. Ahol lehet, pályázzunk, a magán- és állami alapítványokat, illetve cégeket folyamatosan kérvényekkel bombázzuk.

– A zeneszerzők és zenészek mennyire értékelik ezt a kezdeményezést?

gybácsi, csak dolgozunk

– Kezdenek elfogadni. Hamar híre ment a hazai zenei életben, hogy ennek az adatbázisnak a felépítéséért senkitől semmilyen anyagi ellenszolgáltatást nem kérünk. Itt mindenki fenn lehet az interneten, egy helyen ingyen, bérmentve. És az adatbázis elkezdett nőni. Van már hitelünk, fel tudunk mutatni eredményeket. Elég végignézni az e-mailjeinket: ezt a site-ot a külföldi menedzsmenektől az olasz diákokon és professzorokon keresztül a koncertszervezőkig mindenki használja. Ha valaki például az Amadinda ütőegyüttesről szeretne adatot, a honlapunkról letölthet képet, diszkográfiát, magyar és angol nyelvű ismertetőt, valamint hanganyagot. Megalkottuk tehát azt a bizonyos brosúrát, amelyet minden frissen alakult zenekar szeretne létrehozni, és amely állandóan változik. A frissítés itt azonban semmibe sem kerül.

– Valamiből azért csak meg kell élniük. Honnan tudnak mind-ehet támogatást szerezni?

Az első két év nagyon nehéz volt. A Csinibaba film zenéje a kiadónak meghozta a várva várt sikert, az internet azonban a dupláját vitte el. Nagyon költséges hobbi ez, de én a hosszú távú dolgok híve vagyok. És amíg élek, itt nem fogunk pénzt kérni a

zenészekről. Annyira kicsi ez a kör, annyira kicsi az igény, ugyanakkor annyira fontos is, hogy fennmaradjon. A főváros kulturális bizottsága pár százezer forinttal támogat évente, a Budapest Bank Alapítvány adott egymilliót, a Nemzeti Kulturális Alap nemrég másfélt.

– A földszinten a kezdetek óta lemezboltot is üzemeltetnek, melynek szinte a teljes kínálatát az ECM kiadó lemezei teszik ki.

– Az ECM nagyon meghatározó, a dzsesszben és a klasszikus zene kiadásában (utóbbiban csak hat éve) rendkívül erős. Nagyon sok magyar zeneszerző és előadó próbálkozott náluk, de sajnos senki nem tudott hozzájuk bejutni. Ez a kiadó azonban a sokak szerint hallgathatatlan Kurtág György három lemezéből eddig összesen 80 ezer példányt adott el, ami a Egyesült európai eladásával egyenlő. És úgy vélem, hogy a mi lemezeink között is lesz olyan, amelyek magas példányszámban elterjedhet a világon. Ha elkészül a sorozat, annak első igazi megpróbáltatása az export lesz, és a kinti piac. Ebben tud segítséget nyújtani az ECM terjesztői hálózata. Erre a projektra nagyon sok ígéret van, Magyar Bálint saját keretéből már adott 5 milliót. Ez a projekt negyvenmillió forint körül van. Nincs benne semmi varázslat, nincs gybácsi, és mivel két éve nem buktunk meg, van hitelünk.

– Egy internetes információs központ esetében alapkövetelmény a gyors elérési lehetőség.

– Igen, most csatlakozunk a TvNethez, ami adatátvitel szempontjából tisztesen gyorsaságot tesz lehetővé. Korábban csak az ISDN-számlánk volt évi egymillió forint. Megabájt-forgalom után számláztak, elég sok zenei részletet is felteszünk a honlapra, sok időbe tellett a letöltése.

Az a lényeg tehát, hogy itt az érdeklődőnek mindenki minden információt meg tud adni, bárkivel össze tud hozni, hiszen napi, közvetlen kapcsolatban vagyunk a magyar zeneszellel. Fontos partner a Zenei Tanács, információs irodájukkal szoros összeköttetésben vagyunk, folyamatosan dolgozunk fel egymás adatait, és segíti mindkettőnk munkáját. Rajtuk keresztül jutunk el a világ zenei centrumait tömörítő információs központhoz (IAMIC), ahol le is zárul a kör, így bekapcsolódtunk a világ zenei hírközegeibe.

Jávorszky Béla Szilárd
javorszkyb@nepszabadsag.hu

HP Office

a kulcsra kész iroda, megújult tartalommal, változtatlan feltételekkel

Egy teljes iroda már 99.900 Ft/hó* -tól

HEWLETT
PACKARD

Hivatalos
Vizsgáló

NAGYKERESKEDŐ:
RCE Kft.
1118 Bp. Szarduk u. 1.
Tel.: 246 - 40 - 50

VISZONTELADÓK:
E - COOP Kft.
1091 Bp. Üllői út 81.
Tel.: 217 - 3661

MAX Trust Kft.
1112 Bp. Kérő u. 16.
Tel.: 215 - 2574

A HP Office akció 1998-ban is folytatódik. A Hewlett-Packard Magyarország egyedülálló csomagját megújult tartalommal, de változatlan feltételekkel kínáljuk Önnek. **[A MEGTARTOTT ÍGÉRET]**

A CSOMAG TARTALMA

Hardver a megszokott HP minőségben:

- 1 db HP NetServer E45 szerver Intel Pentium II® processzoros kiszolgáló 4.3 GB HDD, 64 MB RAM, 10/100TX hálózati kártya, HP SureStore T4i szalagos háttértároló, 33.600 baud sebességű adat/fax modem, 14" SVGA monitor
- 3 db HP Vectra VE munkaállomás Intel Pentium® processzor MMX™ technológiával, 16 MB SDRAM, 2.1 GB Ultra ATA/33 disk, 14" SVGA színes monitor
- HP LaserJet 6P 600 dpi, 8 lap/perc lézeryomtató
- HP AdvanceStack hub 8 RJ-45 UTP port és 1 BNC port 10Base-T hub

Integrált irodai szoftver környezete:

- Microsoft® Irodai Kiszolgáló Csomag a szerveren (5 felhasználó) – BackOffice-ra épülő, integrált kiszolgáló szoftver csomag, melynek fő elemei:
Windows NT Server, Front Page és Index Server, SQL Server, Exchange Server/Outlook, Fax Server, Internet Connection Wizard, Proxy Server, Shared Network Modem
- Windows 95 operációs rendszer és MS Office 97 Professional (magyar nyelvű) a PC-ken
- Scriptum Business™ angol szótársomag CD-n, 5 felhasználós hálózati licenccel

Szolgáltatás:

Ön kulcsra kész, azonnal használatba vehető rendszert vesz át vizsgálatonként. A szerver üzemeltetésében, a rendszeradminisztrációs feladatok elvégzésében a HP Távellátójelet segíti Önnek.

Finanszírozás:

Három éves futamidejű tartós bérlet technológiai csere opcióval, már 99.900 Ft + ÁFA* havi bérleti díjtól!

The Intel Inside logo and Pentium are registered trademarks and MMX is a trademark of the Intel Corporation. Microsoft, Windows, is a registered trademark of the Microsoft Corporation. All other trademarks are acknowledged.

(További információkért hívja a fenti telefonszámokat, vagy a HP Hotline-t: 345-0110. HP Magyarország weboldala: <http://www.hp.hu>)
*A bérlet az 210 PUSZT árnyalvány értelmében. A Hewlett-Packard a havi bérlet összegét legfeljebb a dollár árfolyamváltozásának mértékéig igazolja.

COMPUMAP Atlasz

Ezen a néven olyan programcsomagot hozott forgalomba a debreceni Politech Bt., mely kommersz PC-ken fut DOS alatt (is), és alkalmas műhold-navigációs (GPS) műszer koordináta-adatainak folyamatos követésére mozgótérképes formában. A térképészlet a még csak kibontakozóban lévő vektoros tér-informatikai rendszerekkel szemben a nyomtatott formában már ismert autós, földrajzi és katonai topográfiai térképeket tartalmazza. Emellett a csomag részét képező beviteli programokkal és egy szkennelrel a felhasználó a saját (például helyi) térképeit is beviheti a rendszerbe. Így ha valakinek van egy olyan notebookja, ami befér az autójába, akkor jobb helyzetbe kerül, mint a nyugatról bekerülő és a Lajtánál lefagyó autócomputerek tulajdonosai, mert ezzel a programmal még a radványi sötét erdőbe is bemehet. Ez hasznos lehet akkor is, – autópálya-elhárító rendszerben használva a COMPUMAP-et, – ha a lopott kocsit lement az aszfaltútról.

Recognita Plus 4.0

A Recognita Rt. fejlesztési tevékenységének eredményeként elkészült a Windows NT alatt futó, új professzionális karakterfelismerő (OCR) szoftvere, a Recognita Plus 4.0. A program segítségével a géppel írt vagy nyomtatott szövegek a leghatékonyabb módon alakíthatók át számítógépen szerkeszthető és tárolható szöveggé. Nyelvi sokszínűségének köszönhetően – a program a világ 107 nyelvének karaktereit ismeri fel – elsősorban azoknak szól, akik olyan nyelvi dokumentumokat kívánnak feldolgozni, amelyeket az OCR programok nagy része nem támogat.

E verzió legényesebb tulajdonsága a nagyfokú pontosságú biztosító felismerő mag. Ezenkívül számos új funkciót kínál: pontos lapszerkezet-felismerés, tökéletesített táblázatkezelés, szűrőkészítés képek szövegbe ágyazása, a hosszú dokumentumokban történő könnyű eligazodást segítő oldalbongészó, közvetlen kapcsolatot az MS Word és az

MS Excel (MS Office 97) programokhoz, és sok más egyéb, a papírmunkát megkönnyítő, felhasználóbarát szolgáltatás.

Elérhető árú tesztműszerek

Rendkívül jó minőségű és a magyar piacon jelenleg igen kedvező árú tesztműszerekkel rukkolt ki a hálózatépítő anyagok kereskedelméről ismert budapesti NEW-NETWORK Kft. A műszerpaletta a legegyszerűbb érpárkeresőtől a CAT5-hálózatokat vizsgáló műszerekkel át egészen az ISDN „D”-csatorna-analizátorokig terjed.

Nagyképű notesz

Sokak szerint a notebook nem csak abban különbözik az asztalítól, hogy kisebb, hanem abban is, hogy nem lehet „házi” összerakni. Nem véletlen, hogy desktop gépeket rengeteg kisebb-nagyobb gyártó, összeszerelő kínálja, míg noteszgépet szinte csak a nagy márkák. Az Ifabo alkalmából rendezett sajtótájékoztatót így aztán sokan voltak kíváncsiak egy hazai „gyártó”, a Portocom termékére.

A gyártó azért szerepel idezőjelben, mert a Portocom lényegében összeszereli a noteszgépeket az importált főegységekből. Polló László vezérigazgató elmondta: számítógépek mindenben felveszik a versenyt a legnagyobb márkákkal. Beszállítóik ugyanis olyan távol-keleti cégek, amelyek a „neveknél” is szállítanak. Mielőtt szerződésnek velük, a helyszínen ellenőrzik a gyártást, a technológiát és a minőségbiztosítást. Ennek is köszönhető, hogy a tavaly eladott 1300 noteszgépből elenyésző volt a meghibásodás.

A sajtótájékoztatót bemutatták a legújabb termékeket is. A „hagyományos” noteszgépek mellett a legnagyobb érdeklődést a két véglet kellette: a könyv méretű asztali gép és a nagy képernyős notebook.

A világ egyik legnagyobb noteszgépe 15.1 hüvelykes XGA TFT képernyőjének 1024x768-as a felbontása, és 16 millió színt képes megjeleníteni. A sztereó hangszórókkal felszerelt, 3D hangrendszerű, videolejtársa is alkalmas gép súlya is nagyobb megszokottnál, de a 4,5 kg-os tömeg még elviselhető hiszen a látható kép gyakorlatilag megegyezik a 17 hüvelykes, csöves monitoréval. Azaz vetítő nélkül is lehet vele bemutatókat tartani.

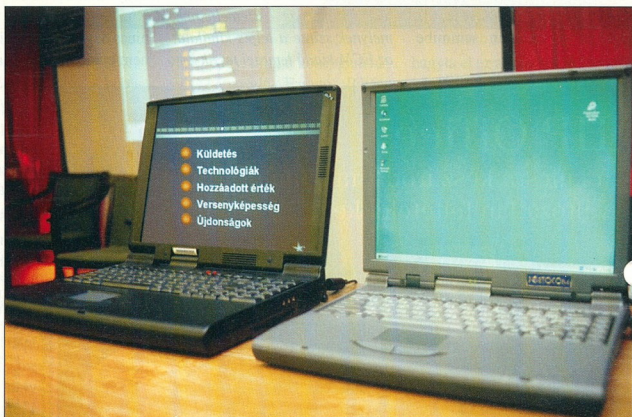

FOTO: ILOVSKY BEL

A RENDSZERINTEGRÁCIÓ FILOZÓFIA. Megvalósítani Megvalósítani MŰKÖDTEENI

A rendszerintegráció több, mint hardver, több, mint szoftver. A rendszerintegráció szemléletmód: az informatika filozófiája. A Synergon, a vezető hazai rendszerintegrátor egyesíti az informatikát és a kommunikációs technológiát, így hatékonyságot növel, költségesökentő rendszereket hoz létre kiemelkedő minőségű alkotórészekkel.

Az informatikai rendszerintegráció több, mint rendszer, mert nemcsak tervezést, építést, felszerelést jelent, hanem azt a hátteret is, amely a rendszerek gazdaságos működtetéséhez, a piaci sikerhez elengedhetetlenül szükséges. Ha ismeri a célt, a Synergon megépíti a hozzá vezető utat!

Synergon Informatika Rt. • 1041 Budapest, István út 16. • Tel: 399-6600 Fax: 399-6699 • E-mail: info@synergon.hu www.synergon.hu

Canon

CANON BJC-250
BRILIÁNS SZÍNEK KIS
HELYIGÉNNYEL

Az igazán nagyszerű dolgok kis helyen is elférnek.

Grafikonokat, illusztrációkat, fotókat szeretne nyomtatni, finom színezéssel? Netán fóliára, vízálló papírra vagy pólóra? Mindehhez nincs szüksége egy nagyméretű, drága printerre. Az új, kompakt Canon BJC-250 a beépített kelet-

európai kódlapokkal csodálatos minőségű nyomatokat készít Önnek. Ez a különösen sokoldalú nyomtató egy képoptimalizáló eljárás segítségével bármely ábra látványos finomítására képes. Ez az igazán fotorealiztikus nyomtató...

**CANON BJC-250
KOMPAKT SZÍNES NYOMTATÓ**

FaxBank: 2-333-666/1030

CANON Hungária Kft.: 1134 Budapest XIII., Váci út 37. Tel.: (1) 465 8020 Fax: (1) 270 4080

Stabil előnyök

Néhány érme. Lassan már észre sem vesszük pénztárcánk alján. 13 forinttal nem indulunk el vásárolni, de még az újságosig sem futunk le ennyi pénzzel. Nálunk 13 forint: közel másfél perc magánélet a félórás ebédszünetben. Egy csaknem három és fél perces beszélgetés az esti Híradó előtt, vagy egy majdnem öt és fél perces csevegés az utolsó Híradó után. Esetleg közel három és fél perc „csak úgy” a vasárnapi ebéd után. Nálunk ennyi 13 forint.* Hívja fel, akit szeret vagy aki fontos Önnek!

* helyi beszélgetés előfizetői állomásról

Mit kap ma 13 forintért ?

Ingyenes információs Zöld szám:
06 80 203 203
Internet-cím: www.matav.hu

Egymás közt

MATÁV